

Рôкъ XII. Скрентонъ, Па., Четверъ 4-го Авґуста, 1904. Число 31. — Vol. XII. Scranton, Pa., Thursday, August 4, 1904. No. 31.

БАЧНÔСТЬ!

До всѣхъ Братствъ и вôддѣлôвъ Руского Нар. Союза!

Понеже на Головнôй Конвенціи въ Shamokin, Pa. референтъ статутôвъ, уложивъ табелю вступного — для ново приступаючихъ членôвъ, маючи на цѣли, що половина того вступного мае оставати въ касѣ мѣсцевыхъ братствъ, и що тая ухвала не перейшла, длятого установляе ся, щобы братства и вôддѣлы Р. Н. С. побирали вступне якъ слѣдуе:

Вôдъ 16 до 20 лѣтъ скôнченыхъ безъ вступного;

Вôдъ 21 до 25 лѣтъ скôнченыхъ вступне 25 цнт.;

Вôдъ 26 до 30 лѣтъ скôнченыхъ вступне 50 цнт.;

Хто мае 31 лѣтъ скôнченыхъ вступне 75 цнт.;

Хто мае 32 лѣтъ скôнченыхъ вступне 1.00 доляра;

Хто мае 33 лѣтъ скôнченыхъ вступне 1.25 дол.;

Хто мае 34 лѣтъ скôнченыхъ вступне 1.50 дол.;

Хто мае 35 лѣтъ скôнченыхъ вступне 1.75 дол.;

Хто мае 36 лѣтъ скôнченыхъ вступне 2.00 дол.;

Хто мае 37 лѣтъ скôнченыхъ вступне 2.25 дол.;

Хто мае 38 лѣтъ скôнченыхъ вступне 2.50 дол.;

Хто мае 39 лѣтъ скôнченыхъ вступне 2.75 дол.;

Хто мае 40 лѣтъ скôнченыхъ вступне 3.00 дол.;

Хто мае 41 лѣтъ скôнченыхъ вступне 3.50 дол.;

Хто мае 42 до 45 лѣтъ скôнченыхъ 5.00 дол.

Таке вступне всѣ братства и вôддѣлы Р. Н. С. мають побирати вôдъ ново приступаючихъ членôвъ.

Вôдъ Головного Уряду Руского Народного Союза:

К. Кирчôвъ, предс.,
С. Ядловскій, секр.,
А. Шаршонь, касіеръ.

— РОСІЙСКІЙ Міністеръ внутрѣшныхъ справъ Плеве зôставъ въ четверъ рано о годинѣ 9·50 замордованый бомбою, коли ѣхавъ до царскои палаты, щобы здати справоздане зъ своеи роботы. Коли переѣзджавъ карытою, черезъ найлюднѣйшу улицю коло моста невского кинувъ чоловѣкъ, прибраный въ убраню кондуктора желѣзничого, що стоявъ на хôднику, бомбу, котра упала пôдъ заднѣ колеса кариты Плевого. Въ однôй хвилѣ роздавъ ся пекольный гукъ; карыта розлетѣла ся на трѣсочки, міністеръ Плеве, його урядникъ, льокай и вôзникъ згинули на мѣсци такъ покалѣченѣ, що годѣ ихъ пôзнати. Около 20 людей, що стояли близько; зôстало забитыхъ и тяжко пораненыхъ. Камѣне, въ мѣсци де упала бомба, розприсло ся въ дрôбный порошокъ. Чоловѣкъ, що кинувъ бомбу, зôставъ тяжко зраненый, зразу хотѣвъ утѣкати, але сейчасъ зловила його поліція. Мае се бути Украинець, имя его незвѣсне. Вѣсть про замордоване Плевого выкликали въ урядовыхъ кругахъ Росіи страшне пригноблене.

Говорять, що замордоване Плевого е дѣломъ добре зъорґанізованого революційного кружка, котрый кромѣ Плевого мае невдовзѣ стратити зô свѣта також 30 другихъ „высокопоставленыхъ" людей, мѣжь ними царя, Победоносцева и другихъ. Вѣсть про замордоване Плевого въ короткôмъ часѣ розôйшла ся по цѣлôмъ свѣтѣ. Всѣ майже державы высказали телеґрафічно свое спôвчуте. Многѣ часописи жалують за погибшимъ, а многѣ пишуть, що замордоване Плевого, котрый бувъ катомъ людскости е доказомъ, що е на свѣтѣ справедливôсть. Про управу Плевого можемо се сказати, що вôдъ часу, коли вôнъ обнявъ керму державы, правительство россійске стало о много строгѣйше и безвглядне, а Плеве яко міністеръ внутрѣшныхъ справъ, тысячѣ людей, марно погибшихъ, мавъ на своѣй совѣсти. Чи убите Плевого принесе пôльгу порабощенымъ народамъ Росіи поки що не можна сказати; можливо однакъ, що наслѣдники его, боячись такого самого кôнця, будуть троха взгляднѣйшѣ, и дадуть народови деякѣ полекшѣ.

— ЗЪ Когузъ, Н. Й. пишуть намъ, що оденъ тамошный чоловѣкъ Л. К. зъ Ясюнки, повѣтъ Горлицѣ, вставъ рано въ недѣлю дня 17-го липня, взявъ скрипки и погравъ собѣ а потôмъ взявъ хрестъ, Роспятіе Иисуса Христа и покусавъ зубами кажучи, що вже бôльше Богу служити не буде тôлько чортови, що ходивъ часомъ до церкви, але бôльше не буде, бо чортъ ему бôльше допоможе якъ Богъ. Се дѣялось въ присутности кôлькохъ осôбъ. Чоловѣкъ сей дôставъ правдоподôбно рôдъ помѣшаня въ наслѣдокъ піяньства.

-- ВЪ ПАТЕРСОНЪ, Н. Дж. въ однôй гостинницѣ прийшло до сварнѣ а вôдтакъ до бойки мѣжь кôлькома Италійцями. Середъ бойки повитягали револьверы и ножѣ и зачали до себе стрѣляти и калѣчити ся ножами.

Коли прийшла поліція, найшла на земли одного зъ прострѣленою грудею вже неживого, а другого пострѣленого и пробитого ножемъ вже догаряючого. На землѣ лежали револьверы и ножѣ. Виновникôвъ вже не було. Зô слѣдôвъ крови набрала поліція переконаня, що бôльше було покалѣченыхъ, але приятелѣ вже ихъ повиносили.

— ХМАРОЛОМЪ въ Манілѣ заподѣявъ великѣ шкоды. Передмѣсте Манілѣ Сенъ Джуанъ Делмонте цѣлкомъ заляте водою. Затопило ся понадъ 200 людей. Комунікація перервана. Дощь падавъ безъ перервы 27 годинъ. Заподѣявъ шкоду на $2,000,000.

— ДУЖЕ зворушаюча сцена мала мѣсце въ однôмъ зъ нюйорскихъ шпиталѣвъ. Вôзъ ратунковый привѣзъ до шпиталю молодого хлопця, смертельно покалѣченого поѣздомъ желѣзничимъ. Передъ смертію вôдзискавъ хлопець притомнôсть и попросивъ лѣкаря, щобы привѣвъ до него его матѣръ зъ котрою хоче еще попращатись. Пôсля подании адресы, пôславъ лѣкаръ пôсланця, щобы вволити волю умираючого. Хлопець дуже непокоѣвъ ся, що нема мамы и не дождавшись еѣ, померъ. Въ хвильку по его смерти, приводить пôсланець стареньку слѣпу жѣнку. Бѣдна старушка не почула вже голосу свого сына, одинокои потѣхи, лишь руками дôткнула ся трупа и стратила притомнôсть. Зъ великимъ трудомъ лѣкарѣ еѣ вôдратували.

— ВЪ Ню-Йорку до однои зъ поліційныхъ стацій зголосила ся пара молодыхъ людей зъ запитанемъ, дебы могли найти скваера. На запитъ сержанта поліційного, на що имъ потрѣбно скваера, вôдповѣвъ молодый чоловѣкъ, що дѣвчина зъ котрою вôнъ тутъ прийшовъ, се его наречена, зъ котрою вôнъ хоче оженити ся. Она е занята въ однôй фабрицѣ, а на часъ весѣля взяла собѣ однотыжневый урльопъ. Шлюбу не хоче брати тамъ де мешкае, бо боѣть ся, щобы родичѣ нареченои тому не противились. Вôнъ мае 24 лѣтъ а она 23. Гречнѣ поліціянты завôзвали скваера и свѣдкôвъ, а щасливѣ молодѣ, зложили собѣ присягу, любити ся до самои смерти. Такъ отже вôдбувъ ся шлюбъ на поліційнôй стаціи.

— ВЪ Елисаветградѣ въ Росіи якійсь незвѣстный чоловѣкъ стрѣливъ шѣсть разôвъ зъ револьвера, на оживленôй улицѣ, до віцеґубернатора Андреева и положивъ його трупомъ. Злочинець утѣкъ. Передъ атентатомъ отримавъ Андреевъ много листôвъ зъ погрозами. Догадують ся, що злочинець е Вôрмениныъ. Арештовано пôдозрѣлого чоловѣка.

— ОСТОРОГА. Въ околици Ethelbert появилось кôлька жидкôвъ, котрѣ не мали мѣсця въ Росіи и розпочали свою операцію помѣжь добре имъ знаными необережными Русинами... Спроваджають по кôлька десятокъ коней, за котрѣ певне бôльше не платять якъ $25.00 гуртомъ за штуку, а ту люде не розумѣючи ся на жидôвскихъ облесныхъ словахъ платять и по $200.00 за пару здохлякôвъ. Алежь бо то ще замало; суть люде, котрѣ поплатили и по 270 дол. Деякѣ конѣ поздыхали по кôлька тыжневôмъ хованю а жиды ноты до банку, щобы банкъ сколектовавъ грошѣ. Друге знову най мае кождый на памяти, най ся не дасть ошукати на закупленю машинъ, бо жиды и на тôмъ натягають Русинôвъ, лѣпше якъ котрый иньшій шторникъ; всѣ продають таньше вôдъ жидôвъ.
Н. Ю. С.

— ВЪ 29. числѣ нюйорского »Vorwarts-у« помѣщена довша статя п. з. „Die Ukraina ruestet sich". Згадано тамъ зъ початку звѣснѣ мужицькѣ розрухи на Украинѣ передъ двома лѣтами, а опôсля подано вôдозву укр. рев. партіи, яка була подана у »Свободѣ« ч. 27. Статя безъ пôдпису.
Мир. Стеч.

НАРОДНЫЙ ФОНДЪ
РОСТЕ СКОРО!

Desloge, Mo. Т. Куликъ на церковь въ Ст. Луісъ, Mo. 10.00.

Shenandoah, Pa. Макс. Курила на тикетъ (punch) 1.00, Григ. Демчко 0.50.

St. Louis, Mo. о. Й. Чаплиньскій, жертва 2.00.

Rural Valley, Pa. Петро Шевчикъ ж. 2.00.

New York City. На крест. у Андрея Вовка (предсѣд. бр. св. Володимира) дня 10 юлія б. р. зложили на Народный Фондъ жертвы слѣдуючѣ гостѣ: Ив. и Ник. Гетманъ, Ив. и Марія Гавура, Анаст. Станько, Марія Коваликъ и Андр. Боньовскій по 50 ц.; Мих. и Анд. Лабякъ, Мих. Нижинкевичъ и Мих. Крупка по 25 ц.; Н. Домчакъ, Гр. Лощиньскій, А. Скробала, Т. Ґрацонь, Анна Штефура, Параска Москаль, Єва Волошиньска, Марія Левицка, Параска Гойсанъ, Ив. Драґанъ, Кат. Спехъ и Мар. Претко по 10 ц.

Честь и подяка всѣмъ жертвователямъ и тимъ, котрѣ заняли ся збиранемъ жертвъ! — Понеже отворене Бурсы уже за плечима, длятого сподѣвати ся належить, що всѣ братства, парафіи, орґанізаціи и поодинокѣ Русины и Русинки схотять жертвовати поважну суму на Нар. Фонд.

— ЧЕТВЕРТА книжочка просв. выдавництва »Слово« вже вышла. Обнимае она 32 сторôнъ друку и коштуе 15 центôвъ. Книжочка ся мѣстить въ собѣ ось такѣ рѣчи: Вся людска твар з хвалою прийде; Чого нам дійсно потреба?; Не плоти ради, не плоти; Найбільший духовний поет; Мих. П. Старицький (з портретом); Як будуть іти шапи?; Ангел та пустельник; Дещо цікавого; Зі сьвіта; Нові книжки.

Отся книжочка спôзнилась трохи задля выѣзду о. Макара до краю. Редакцію »Слова« обнявъ о. П. Тимкевичъ и до него треба вôдноситись зô всѣми справами дотичачими »Слова« на адресу:

Rev. Paul Tymkievich,
45 Oak Str.
Yonkers, N. Y.

Хто хоче дôстати кождого мѣсяця одну книжочку сего выдавництва мусить заплатити $1.50 зъ горы.

Дещо про штунду.

Ось тутъ подаемъ вôдчитъ оберъ-прокурора св. Синода К. П. Побѣдоносцева, про широне ся секты штундистôвъ въ 1900 роцѣ.

Наука штунды дуже скоро набирае силъ и взрастае чисельно ширячись изъ своихъ першихъ мѣсць, по новыхъ мѣсцевостяхъ. Въ декотрыхъ околицяхъ, де перше не було чути про штунду, теперь суть зъорґанізованѝ великѝ штундискѝ товариства. Такѝ товариства повстали въ епархіи Черниґôвскôй, Орлôвскôй, Владимирскôй и Нижегородскôй. Найбôльшимъ и найдѣяльнѣйшимъ осередкомъ штунды въ Черниґôвскôй епархіи є мѣсто Конотопъ. Штундисты того мѣста зôстають въ тѣснôй звязи зъ другими сектантами иньшихъ мѣстъ Росіи, они ведуть успѣшну борбу зъ православемъ, и проповѣдують свое евангеліе не тôльки въ своимъ мѣстѣ, але и по сусѣдныхъ мѣстахъ и селахъ. Такъ отже можь було стрѣчати штундистôвъ вь селѣ Куликовѣ черниґôвского повѣта и въ селѣ Рожновкахъ, Ворзенского повѣта. Въ тôмъ послѣднôмъ селѣ, заложили штундисты „чайну", щобы вôдтягнути нарôдъ вôдъ горѣвки, а также щобы въ тôй чайнôй могли вôдбувати ся ихъ зборы.

Въ Орловскôй епархіи, осередкомъ штундиского руху є село Глибочко, трубчевского повѣта. Штундисты того села не шанують православныхъ церемоній, та успѣшно ширять свою науку помѣжь своими людьми. До того найлѣпшимъ средствомъ суть ихъ молитвеннѝ зборы. Поліція пôслана духовными властями щобы розôгнати ихъ зборы, оказала ся безсильною супроти ихъ зборôвъ. Штундисты казали, милѣйше є намъ слухати Господа Бога, чимъ васъ вашихъ попôвъ та панôвъ.

Въ 1900 роцѣ появились новѝ братства дуже добре зъорґанізованѝ въ селѣ Щепетливо, Сѣвского повѣта, въ селѣ Ґеорґієвска Малоарханґельского повѣта, и на двохъ великихъ фабрикахъ Кромского и Бремского повѣта.

Въ Нижегородскôй епархіи зъорґанізовались штундисты въ велике братство въ селѣ Горкахъ Василькôвского повѣта. Звôдси вони ширили свою евангельску науку въ поблизькихъ селахъ та мѣстахъ, помѣжь православными. Для проповѣданя своеи науки тутешнѝ штундисты покорыстовують ся матеріяньными пôдмогами вôдъ Пашковцѣвъ, зъ котрыми вони мають тѣсну звязь.

Въ Владимірскôй епархіи повстала штунда въ наслѣдокъ зносинъ сектантôвъ Меленковского повѣта зô штундистами Таврійскои ґуберніи. Въ Меленковскій повѣтъ приѣздили часто проповѣдники штунды зъ Тавріи и засѣвали тутъ зерно евангельскои науки. Черезъ тѝ евангельскѝ проповѣди, штунда ширила ся тутъ дуже скоро. Въ роцѣ 1900 прибуло 1619 новыхъ членôвъ въ Владимірскôй епархіи. Оденъ штундисткій проповѣдникъ, мужикъ зъ села Бôльшій Приклонъ, меленкôвского повѣта, по имени Горинъ котрый дуже успѣшно проповѣдувавъ штунду, высвяченый штундистами въ презвітера. Въ короткôмъ часѣ зачавъ орґанізовати своими проповѣдями, братство въ селѣ Димитрієвыхъ Горахъ (меленкôвского повѣта) де передтымъ и чутки не було про штунду. Вôдтакъ въ 1900 роцѣ, перенѣсъ свою дѣяльнôсть въ село Толстиковп, Тутъ пристали до штунды люде зъ рôжныхъ сектъ якъ: хлисты, мальованцѣ, а также богато православныхъ. Проповѣди Горина помѣжь тыми людьми, такъ сильно подѣлали, що всѣ они зачали явно збиратись на свои штундискѝ молитвы. Такъ отже проповѣди Горина єднали для штунды що-разъ бôльше приклонникôвъ, и хто знае чи весь загалъ не принявъ бы бувъ його науки, якбы не поліція, котру завôзвало на помôчь православне духовеньство.

Богато штундистôвъ є въ ґуберніи Петербурскôй, и епархіяхъ: Московскôй, Рязаньскôй, Тамбовскôй, Смоленьскôй, Доньскôй, Оренбурскôй, Острачаньскôй, Самарскôй, Омскôй, Владивостоцкôй и Благовѣщеньскôй. Найбôльше штундистôвъ жие въ епархіяхъ: Екатеринославскôй, Харкôвскôй, Кієвскôй, Херсоньскôй и Таврійскôй.

Въ Екатеринославскôй епархіи, мають штундисты въ рôжныхъ мѣсцевостяхъ 17 головныхъ зарядôвъ, котрѝ управляють меньшими братствами. Въ Харкôвскôй епархіи є коло 1750 штундискихъ родинъ. Головный, центральный зарядъ штундистôвъ, находить ся въ Харковѣ, тутъ урядуе семичленный, правосильный, духовный урядъ, тутъ также вôдбувають ся що року зборы, на котрыхъ застанавляють ся штундисты надъ своими справами. До Харкова приѣздять штундисты зъ рôжныхъ ґуберній, также и зъ заграницѣ, щобы себе на дусѣ покрѣпити. Приѣжджавъ тутъ зъ Москвы оденъ штундискій проповѣдникъ и всѣхъ запевнювавъ, що въ Москвѣ є дуже много штундистôвъ. Также приѣжджавъ тутъ зъ заграницѣ якійсь чоловѣкъ*). Вôнъ дуже остро выступавъ проти панôвъ и попôвъ за те, що они нѣчого не роблять, лишь обдирають бѣдный, нещасный рускій нарôдъ, и що вони высисають послѣднѝ соки и працю зъ народа, самѝ жиють въ роскошахъ, а нарôдъ гине въ тьмѣ и нуждѣ. Оденъ штундискій проповѣдникъ, котрый жие въ Купяньскôмъ повѣтѣ, щобы скрѣпити науку штунды, учить своихъ приклонникôвъ, якъ мають говорити зъ православными, щобы ихъ навернути на штунду. Въ Кієвскôй епархіи жие 4388 родинъ штундистôвъ. Центромъ ихъ є мѣсто Кієвъ, де живе 300 родинъ штундискихъ. Всѣ они смѣло и явно збирають ся на свои молитвы, и успѣшно пропаґують свою науку. Пропаґанда штундиска въ Кієвѣ намагае ся зъєднати для себе крôмъ простого народа, также и пôвінтеліґенцію.

Въ Херсоньскôй епархіи було въ 1900 р. 5000 штундискихъ родинъ. Всѣ они суть дуже дѣяльнѝ, уряджують часто зборы по селахъ и мѣстахъ, также дуже успѣшно проповѣдують свою науку помежи православными такъ, що 117 православныхъ родинъ перейшло на штунду. Говорять люде, що штундисты небоять ся анѣ жадныхъ карь, нѣ смерти, а въ судѣ суть цѣлкомъ обоятнѝ.

Дуже сильно взрастае штунда въ Таврійскôй епархіи, де находить богато приклонникôвъ. Для успѣшнѣйшого шириня своеи науки, оплачують таврійскѝ штундисты проповѣдникôвъ, котрѝ розѣжджають ся по рôжныхъ мѣсцевостяхъ и голосять свою науку. Также закладають по селахъ склепы, вынаймають млины и т. д. Великимъ аґітаційнымъ средствомъ є также и те, що штундисты дають ново приступившимъ членамъ матеріяльну пôдмогу, а де котрѝ братства платили навѣть новымъ членамъ по 7 рублѣвъ мѣсячно. (?!) Зъ великою силою проявляе ся жите штундистôвъ въ селѣ Ново-Скелеватовôй и въ Севастополю, котрый въ наслѣдокъ свого положеня надъ моремъ є осередкомъ руху. Кождый морякъ чи жовнѣръ, чи простый робôтникъ, коли перейде до штундистôвъ, то науку ту заносить вôдтакъ въ свою рôдну мѣсцевость и тамъ еи ширить. Севастопольскѝ штундисты позостають въ тѣснôй звязи зô столичными штундистами. Міністерскій законъ зъ 4 липня 1894 р., котрый не позваляе на штундискі зборы, зôстаесь для Севастопольскихъ штундистôвъ мертвою буквою. Въ Таврійскôй ґуберніи, въ великôмъ числѣ переходить на штунду секта Молоканôвъ.

Въ роцѣ 1900, оденъ штундискій проповѣдникъ навернувъ на штунду около 3000 молоканьскихъ родинъ.

Описаный тутъ релігійный станъ загального штундиского руху и розвитку, віяне ся не тôлько оборонцемъ духового житя але также и матеріяльного. Штундистъ не шукае правилъ для душевного житя, але шукае оправданя для своихъ соціяльныхъ и загально-економичныхъ домагань, вôнъ дивить ся на евангеліе, якъ на кодексъ соціяльного и загально економичного житя.

Преосвященый Херсоньскій говорить, що штундисты дуже радо говорять про нерôвный роздѣлъ земскихъ дôбръ, що однѣ люде посѣдають ажь забогато землѣ, а другі, котрыхъ є тысячѣ развѣ бôльше, ничь не мають. То невдоволене штундистôвъ є для россійскои державы дуже небезпечне.

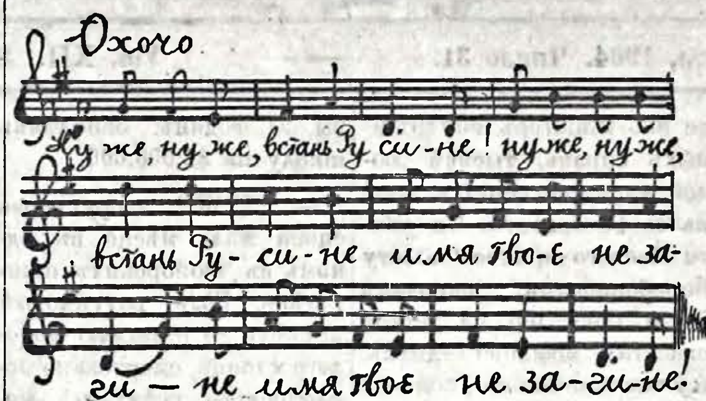
Штундисты екатеринославскои епархіи говорять: Мы обовязанѣ повинувати ся властямъ тôлько тогдѣ, коли они не противорѣчать заповѣдямъ „Царя Царѣвъ". Тому то штундисты не хочуть складати присяги на вѣрность службы, и ведуть пропаганду противъ службы вôйсковои. Поліція приловила листъ одного штундиского проповѣдника до штундиста жовнѣра, въ котрôмъ дае рôжнѣ порады. Мѣжъ иньшимъ пише такъ: Не убивай на вôйнѣ, бо се заборонае законъ Божій: не убивайте, а любѣть неприятелѣвъ вашихъ. Не треба слухати власти, котра наказуе убивати, бо така власть не є вôдъ Бога, але вôдъ діявола, котрый є человѣкоубійця.

То вѣсь про розвôй штунды на Украинѣ и въ Росіи сказавъ оберъ-прокуроръ святѣйшого Синода въ Петербурзѣ К. П. Победоносцевъ.

И. К.

*) Бувъ се Украинець А. Стефановичь, котрый служивъ при арміи болгарскôй 15 и пôвъ року яко офіцеръ, а вôдтакъ покинувъ вôйско и ставъ проповѣдати штунду.

Пѣсня.

1. Нуже, нуже встань Русине! (2)
Имя твоє не загине! (2)
2. Надъ Галичемъ ясна зоря, (2)
Тихе сонце встае зъ моря. (2)
3. Вôдъ Галича сонце грѣе (2)
Легкій тôлько вѣторъ вѣе. (2)
4. Юшь скрушены сутъ кайданы, (2)
Юшь въ кутъ пôшли польскі паны. (2)
5. Юшь скрушена наша нендза, (2)
Юшь въ кутъ пôшли польскі ксенжа. (2)
6. Юшь Русинôвъ єсть немало, (2)
Юшь въ кутъ пôшло польске право. (2)
7. Лѣпша сторона за нами, (2)
Юшь Поляки пôдъ ногами. (2)
8. Юшь Поляки утѣкають, (2)
Бо ихъ права пропадають. (2)
9. Втѣкають до Америки, (2)
Америка край великій. (2)

Записано вôдъ Катарины Фариняк зъ Новоселець-Ґневошь, пов. Сянôкъ.

Пѣсня Канадійска.

Неразъ я си спозираю по далекôмъ сходѣ,
Десь тамъ моє рôдне село, тай видѣти годѣ.
Десь тамъ моє рôдне село, сусѣды старіи,
Десь тамъ мои лишили ся лѣта молодіи.

Прощай, прощай родинонько, прощайте сусѣды,
Ой лишивъ я рôдне село зъ лиха та й бѣды.
Ой вже-жь менѣ въ рôднôмъ селѣ бôльше не бувати,
Вже не буде зазуленька ми бôльше кувати.

Ой не буде зазуленька ми бôльше кувати.
Ой не будуть пейсатіи ґоемъ называти.
Мы не жили въ старôмъ краю, лише набѣдились,
Насъ Поляки, польска шляхта, за горло дусили.

Мы ся хтѣли боронити, заступникôвъ дати,
Щобы могли нашу кривду въ палатѣ сказати.
Еще тое намъ казали, щомъ не дôйшли того,
Щобымъ своихъ заступникôвъ, вислали до Львова.

Снятинъ, Косôвъ, Коломыя, будуть гараздъ мати,
Що выбрали Мойса посла такъ якъ свого тата...
Нашѝ братя тай за моремъ того ще не чують,
Америка якъ велика тайно голосують.

Никола Григорчукъ, Gilbert Plains, Man.

Наука - се сила.

„Свобода" роздасть зовсѣмъ безплатно 12 курсôвъ Мѣжнародныхъ Кореспонденційныхъ Школъ, тымъ 12 дѣтямъ, дѣвчатамъ або хлопцямъ, котрі до дня 1-го Септембра 1904 зберуть найбôльшу суму грошей на Рускій Народный Фондъ въ Америцѣ.

Всѣ зôбранѣ грошѣ пôдуть до касы Руского Народного Фонду въ Америцѣ. Грошѣ треба висылати зô списомъ жертводателѣвъ и именемъ того хто ихъ посилае не до „Свободы" а просто на адресу Narodnyj Fond, Box 108, Jersey City, N. J., а на чекахъ та моніордерахъ выписовати имя John Glowa, treasurer.

ДОПИСИ.

„Сѣчи" чи „Соколы"?

Зъ нагоды звѣсныхъ поголосокъ розтрубленыхъ польською пресою про мниmѝ косôвськѝ розрухи, стало въ нашôй краевôй пресѣ предметомъ дискусіи пытане „Сѣчи", чи „Соколы". Хочь справа станула покищо нѣбы на тôмъ, що оба типы огневыхъ товариствъ повиннѝ розвивати ся поручь собе, все таки ясно зазначили ся два до певнои мѣры протилежнѝ погляды. Зъ причины, що дискусія вела ся въ бôльшôй части пôдъ знаменемъ партійнымъ, а притихла безъ сумнѣву лишь на якійсь часъ силою послѣдныхъ подѣй, хочу докинути до неи декôлька увагъ.

Про значѣне товариствъ сѣльськои молодѣжи нѣхто не може сумнѣвати ся. Хто тôльки бравъ участь въ просвѣтнôй, чи аґитаційнôй роботѣ на селѣ, мусѣвъ вôдчути ихъ потребу. Читальнѣ „Просвѣты" є майже всюды въ рукахъ людей старшихъ, понайбôльше громадськихъ старшинъ, якѝ вôдносять ся до просвѣтнои справы часто байдужно, або недовѣрчиво, а то й ворожо. Вôдси то походить ся сумна проява, що великій процентъ читалень истнуе лишень на паперѣ. Молодѣжь є звычайно приневолена держати ся въ читальняхъ пасивно. Охочѝ до читаня парôбки спроваджують собѣ до спôлки якусь часопись, яку опôсля вкупѣ читають поза читальнею, що вже неначе творить окреме товариство молодѣжи въ противенствѣ до товариства старшихъ, значить читальнѣ. Такій станъ водить ся въ бôльшôй части по селахъ де є читальня Качковського, а молодѣжь имъ противна. Однакъ закладане формальныхъ, анальоґичныхъ до читалень парубоцькихъ товариствъ є рѣчю неможливою до переведеня. Гадка, подана львôвськимъ „Соколомъ" и дромъ Трильовскимъ закладати пожарничѝ товариства, усунула сю неможливôсть. Сполучене духовыхъ потребъ молодѣжи зъ интересами цѣлои громады придбало тымъ товариствамъ симпатію, а навѣть помôчь старшихъ господарѣвъ. Однакъ майже рôвночасне введене въ жите двохъ типôвъ такихъ товариствъ, значить „Соколôвъ" и „Сѣчей" є въ нашôй вôдносно слабôй суспôльности аномаліею. Заведене одного типа здаеть ся менѣ конечнымъ вже задля можливости одноцѣльнои орґанізаціи, а крôмъ сього и зъ иньшихъ причинъ, якѝ наведу низше. По мойому вôдповѣдь на пытане „Сѣчи" чи „Соколы", можлива лишь одна, а то: „Сѣчи". Се зовсѣмъ зрозумѣле, що вôдповѣдаючѝ нашому народному духови „Сѣчи" находять у народа бôльше симпатіи, чимъ чужѝ намъ „Соколы". Сего й доказали деякѝ зô „Соколôвъ" тымъ, що добровôльно перемѣнили ся въ „Сѣчи". Якъ живо заинтересувавъ ся нашъ нарôдъ „Сѣчами" и яке значѣне вони мають, сего доказомъ Гуцульщина. Сей темный, глухій кутъ нашои вôтчины, тота частина нашого народа, котра майже ввесь часъ его историчного истнованя тримала ся осторонь, почула въ сихъ товариствахъ щось рôдного и почала до нихъ горнути ся. Се-жь ажь надто вôдрадна проява, що самъ фактъ заложеня „Сѣчей" створюе у неосвѣдомленого Гуцула за однымъ замахомъ національну свѣдомôсть. Зрозумѣли вагу „Сѣчей" польсько-жидôвськѝ пявки, якимъ освѣдомлене темныхъ Гуцулôвъ рôвнозначне зъ концемъ ихъ панованя та й розтрубѣли Косôвскій алярмъ. Высказъ одного старосты: „Закладайте собѣ, якъ хочете читальнѣ, закладайте „Соколôвъ", але не „Сѣчи", зовсѣмъ недвозначный. Придумана польською пресою гуцульська револьта, се найлѣпша реклама для сѣчовыхъ товариствъ и ихъ значѣня. Яке-жь воно те значѣне? Вже само зрозумѣне слова „Сѣчь" и пôзнане того, що зъ нимъ вяже ся, се пôзнане головнои и найгарнѣйшои частины нашои исторіи. А сего пôзнаня не принеслобъ загалови народа навѣть десять книжочокъ „Просвѣты" за десять лѣтъ.

Зрозумѣли значѣне „Сѣчей" также нашѝ кацапы, що пôднесли и собѣ гадку основувати „Пожарніи дружины", розумѣеть ся якъ контръ-агитацію проти „Сѣчамъ". Бо и дѣйсно, розповсюджене сѣчовыхъ товариствъ зробило бы вже назвою товариствъ и ихъ духомъ идею украиньску популярною, а навѣть причинилобы ся до защѣпленя термину „украиньскій" середъ нашихъ мужикôвъ, а разомъ зъ тымъ булобы воно страшнымъ ударомъ для нашои кацапнѣ. Симпатіи, зъ якою молодѣжь вôдносить ся до „Сѣчей" и прямо якъ пошесть, скорого ихъ розширюваня ся, рѣшучо не потрафить спинити кацапска аґітація. Практичнѝ користи „Сѣчей", а то ихъ вже выпробована умѣлôсть заходитись коло ратованя людского добра, запевнила имъ прихильнôсть также мужикôвъ воджѣныхъ за нôсъ кацапами.

Зрештою вже дотеперѣшна акція показуе, що въ тыхъ скацапѣлыхъ селахъ, де засновано „Сѣчь", рôвночасно касовано читальню Качковского. Отже за однымъ стрѣломъ два заяцѣ. Взагалѣ розентузіязмоване мѣжь народомъ въ вôдношеню до „Сѣчей" є незвычайне. Належати до „Сѣчи" є точкою чести, и то не лишь у хлопцѣвъ, але й у дѣвчатъ.

Такого значѣня нѣякъ не можуть мати „Соколы", якъ институція намъ чужа, а въ части противна своею славянофільскою закраскою. Що нашѝ кацапы вôзьмуть ся небавомъ закладати „Соколôвъ", якѝ вôдповѣдають

ихъ панславістичнымъ поглядамъ, се рѣчь правдоподобна. Чи вытрималибъ вони конкуренцію „Сѣчей", се питане не стоить вôдповѣди.

Говорячи про „Соколôвъ" та „Сѣчи", я не кладу специяльного натиску на рôзницю мѣжъ товариствами интеліґентôвъ и мужикôвъ. Въ часѣ, якъ у насъ щойно основано львôвского „Сокола", вела ся дебата надъ закладанемъ пожарныхъ товариствъ по селахъ. Дехто пôдносивъ бувъ гадку назвати сй товариства „Сѣчами". Менѣ выдаеть ся сей проектъ невмѣстнымъ. Чому саме мае паньскій „Соколъ", розпинати крыла надъ хлопскими „Сѣчами", его філіями? Чи ґімнастичнй товариства интеліґентôвъ не можуть зробити уступки въ корысть „Сѣчей" и прозвати себе такъ само? А тогдѣ була бы гармонія мѣжъ товариствами интеліґентôвъ а мужикôвъ, и була бы можлива одноцѣльна орґанізація. Каже де-хто, що урядники не можуть належати до товариства зъ назвою „Сѣчь", коли навôдвороть належане до „Сокола" власти толерують. Но, чи такій закидъ выдержуе критику, смѣю сумнѣвати ся.

Вѣдень, Липень, 1904.

В-ръ К-ръ.

Зъ Сенъ Френсиско, Кал.

Поляки зъ Сенъ Френсиско, Кал. дали недавно публично доказъ, якій вони культурный, поступовый и свободолюбный народъ.

Три польскй товариства: Society of Poles, Lithuanians and „Rousines" of California (Zw. Narod. Polski), The Brotherhood Benevolent Society of St. Stanislaus, Bishop, Patron of Poland (Zjedn. Polski Kz. katolików) и Society of Jaroslav Dombrowski (Zw. Socyalistów Polsk.) урядили спôльными силами и въ имени не лишь Полякôвъ але и Литовцѣвъ та Русинôвъ калифорнійськихъ публичне вѣче для запротестованя „противъ варварського и татарського поступованя брутального, коррупційного и автократичного уряду россійского взглядомъ Полякôвъ и иньшихъ народôвъ, черезъ сотки лѣтъ трыманихъ въ его неволѣ", а з причины его „хижацкои зъ чеснымъ (!) урядомъ японьскимъ войны" для выразу поважаня и симпатіи для „чесного вôдважного и гонорового народу японьского." Такими словами запрошували вони на се вѣче „wszystkich rodaków i nierodaków, znajomych i przyjaciół ich, dorosłych i dzieci, bez wyjątku narodowości i wiary", бо ходило о те, абы выразити „сердешну антипатію для того варвара людскои просвѣты — Москаля".

И въ недѣлю, 17 с. м., вôдбула ся шопка, аранжерована шовіністичными птахами, щупаками и раками.

Вже-жь, що президія вѣче не выбирало ся, бо тутъ „Новый свѣтъ" и тому президія була давно передъ тимъ була установлена, мовцѣ давно вже були позамовлювані и погруповані и навѣтъ резолюціи, якй „вѣче" мало ухвалити давно вже були подруковані и порозадавані помѣжъ публіку, яка мала теперь лишь выслухати промовъ та що кôлька слôвъ бити Beifall.

Та чи мало не такъ стаесь, якъ гадае-сь?

Генералъ амер. арміи, E. S. Salomon, оповѣдавъ исторію Росіи и дуже осуджувавъ ей за те, що загарбувала Польщу. „Поляки" — казавъ — „були бы стали першимъ народомъ въ Европѣ, були бы створили зъ Европы другу таку вôльну, федераційну державу якъ Сполучені Державы Америки, де урядъ of the people, for the people and by the people". Про иньшй народы Росіи, хоть бы вже про такихъ Литовцѣвъ та Русинôвъ, — не згадавъ — мабуть зъ поспѣху... Потôмъ говоривъ Polak Mojżeszowego wyznania. Вôнъ оповѣдавъ бувальщину Польщѣ и пôдъ небеса выносивъ еи „свободолюбіе". Про „завязки федераціи зъ Украиною и про Хмельничину — забувъ згадати — мабуть такожь зъ поспѣху. Бо рѣчь була въ тôмъ, щобы высказати протестъ противъ варварськои Росіи, яка хоче знищити права (!) и волю (!) бравыхъ Японьцѣвъ...

Взагалѣ натягало ся и крутило ся на всѣ боки, абы лишь Росія выйшла, якъ найчорнѣйшою, а Поляки all right like Americans.

Ажъ прийшла черга говорити соціялістови A. M. Lewis-ови.

Говоривъ поважно, спокôйно, безъ пристрасти. Доказавъ безпôдставность говореня, що въ теперѣшнôй вôйнѣ російсько-японьскôй ходить о права чи волю та неволю якогось народу. Доказавъ, що въ вôйнѣ тôй ходить лишь о бизнесъ капіталістôвъ російскихъ та японьскихъ, що радй бы посѣсти рынокъ Манджуріи и Кореѣ. Капіталісты похопали ся и спокôйно тягнуть користи зъ вôйны а дурнѣвъ повысилали, абы житє свое за нихъ клали. И за щожь тутъ ганити Росію взагалѣ? И за що ідеалізувати Японію? За ей волю? Японьска воля нѣчимъ не звѣсна въ свѣтѣ. — Намъ треба выступати противъ капіталістôвъ російскихъ и японьскихъ, а сумувати надъ недолею одуреного народа, що за капіталъ своихъ бе ся. Варварська Росія! А чи Америка богато лучша вôдъ неи? Чи тутъ е goverment of the people, for the people and by the people? А чи деспотизмъ не гôршій російского не лютуе теперь въ Колорейдо въ цѣлôй своей огидной величи? — Вôйна є зло взагалѣ, и не повинно ся бажати лиха одной чи другой сторонѣ. А лиха вже е досить.

Такъ говоривъ соціялістъ A. Люисъ. Але не скôнчивъ говорити, бо предсѣдатель вѣча, польскій quasi соціялістъ Дръ Плѣнчь перервавъ ему и сказавъ, абы переставъ говорити, бо не говорить до рѣчи.

— А що жь вы хочете, абы я говоривъ? Вы просали мене, абы я говоривъ на вашомъ вѣчу, и я говорю те, що думаю. Чи може мню говорити те, що вы мене подиктуете? Але, коли бажаете, я кôнчу, — говоривъ тодѣ Люисъ.

Зробивъ ся великій гаморъ у просторôй салѣ. Публіка кричить, абы Люисъ говоривъ дальше. Дръ Плѣнчь не позваляе. Генералъ Саломонъ сварить на Люиса и вчить, що вôнъ не на соціялістичнôмъ мітингу.

Тодѣ выступила жѣнка Люиса, що мала такожь говорити, и сповѣстила, що позаякъ на польскôмъ мітинґу не вôльно говорити того, що думае ся, то вона — зовсѣмъ говорити не буде. Опісля Mr. и Mrs. Lewis опустили галю а за ними выйшла демонстративно бôльша половина публіки, мѣжъ ними велика частина Японцѣвъ, що були присутнй на вѣчу. Такъ „представителѣ Польщѣ, Литвы и Руси" достали порядну пощечину. Хвалили ся свободолюбивостію, але говорити не дозволяли.

Вѣче закôнчило ся зовсѣмъ сумно. Нѣхто не слухавъ навѣть, якъ Дръ Плѣнчь читавъ и адоптувавъ „резолюціи" вѣча.

При нагодѣ хочемо, Русины-Украинцѣ каліфорнійськй, запротестувати противъ безличного поступованя тутешныхъ Полякôвъ. Вони уважають себе за представителѣвъ всѣхъ народôвъ покôйнои Польщѣ и чи зъ потребою чи безъ потребы выступають якъ: „мы — Поляки, Литовцѣ и Русины (сеи послѣднои нами не вмѣють навѣть написати)." Неправда! межи вами Русинôвъ нема и мабуть нема богато одуреныхъ Литовцѣвъ! Пощо-жь зъ нами возите ся и своимъ нетактовнымъ поводженемъ нашому именеви нечесть приносите? Не закладали нѣколи Турки товариствъ Туркôвъ и Македонцѣвъ, такъ и вы не закладайте товариствъ польсько-руськихъ. Досить намъ вашои опѣки.

Мир. Стечишинъ.

Зъ Микисраксъ, Па.

У насъ робота теперь иде досыть добре. Каръ шапа Pressed Steel Car Co., котра штаповала кôлька мѣсяцѣвъ вже вôдъ пару тыжнѣвъ робить, але, якъ то кажуть, бѣдный народъ все мусить ся гризти, бо компанія стягла платню. Перше мôгъ заробити 3—4 доляры денно, а теперь заледви 2—2.25, розумѣе ся тотй, що роблять на акордъ и що роботу розумѣють; денна плата лебёрска $1.40. О роботу не такъ легко, бо народа есть все досыть передъ офісомъ за роботою. Есть ту розмаитого народа а найбôльше зъ Угорщины, есть много и галицкихъ Русинôвъ.

Въ 1902 роцѣ, якъ робила добре каръ шапа въ Алеґені, Па. той самои компаніи що и на Микисраксъ, Па., приѣхавъ о. Стефановичъ зъ Питсбурґа до Алеґені и заложивъ братство. Правда, що те братство було слабеньке, бо лишь 17 членôвъ числило, а длячого? Бо нарôдъ рускій мало звыкшій про добро свое, мало дбавъ. Кромѣ сего о. Стефановичъ помагае щирою радою рускому народу въ Фордъ Сити, Ботлеръ и по другихъ плейзахъ. Честь и слава о. Стефановичови кричимо всѣ члены братства Усп. Пресв. Богородицѣ въ Алеґені, Па., бо вôнъ намъ показавъ дорогу для нашого добра. Нынѣ наше братство числить около 70 членôвъ и зъ кождымъ мѣсяцемъ ся розвивае. Дня 10. Юлія приступило 9 членôвъ а имена ихъ суть: Иванъ Бурка, Дмитро Бука, Дмитро Герляхъ, Изидоръ Олеськевъ, Изидоръ Остафъ, Йосифъ Мазурокъ, Симеонъ Галайда, Михайло Пельцъ, Романъ Войтикъ.

Дорогй братя! кôлько то васъ есть, котрй до жадноi орґанізаціи не належите, особливо молодй. Кôлько то молодыхъ рускихъ цвѣтôвъ, котрй опустили свôй рôдный край, свои рôднй стрѣхи та родину, а про що? Прогнало насъ горе та нужда въ землю Вашинґтона. Не принесли мы тутъ грошей а лишь свое здоровле. А щожь намъ наймилѣйше якъ не здоровле? Се нашъ ґрунтъ, се наше все майно. А кôлько то тутъ проживае, котрй собѣ маловажать, если мають роботу то роблять, але то центь округлый скоро выходить, а если Господь допустить якого нещастя або смерти, то и на найменшу потрѣбъ не е звôдки взяти. А чи мы не годнй сему зарадити? Годнй! можемо! и сто разъ кличу можемо! Маемо рускій Союзъ, котрый за 70 цнт. на мѣсяць платить 600 дол. посмертного, маемо братства, котрй въ разѣ якои слабости сердечно намъ допомагають. Тожь приступаймо численно всѣ до братства и до Союза а будемо певнй. Звяжѣмъ любовю нашй рускй серця, стиснѣмъ здорово нашй рускй долонѣ а въ той часъ покажемъ, що мы украсили нашу руску долю и жадна ворожа сила насъ не переможе. Дай Боже!

McKees Rocks, Pa. July 15, 1904.

Михаилъ Турковскій, членъ Союза и секр. вôддѣлу 56.

Зъ Филаделфіи, Па.

Декотрй тутешнй рускй дѣвчата недобре ся справують. Одна зъ нихъ повертала зъ фабрики одной суботы и вступила до одного зъ нашихъ братôвъ. А що тамъ було много хлопцѣвъ, то она зъ ними зачала забавляти ся, они посылали по пиво и вона зъ ними пила черезъ цѣлу нôчь ажъ до рана. Чи не встыдъ то, абы дѣвчина молода на таку вже дорогу зôйшла? Поправъ ся дѣвочко, поправъ ся, не роби встыду рускимъ людямъ и дѣвчатамъ, котрй чесно ся ведуть. Не знаю чи хто зъ читачѣвъ чувъ, щобы дѣвчата пили горѣвку? Я знаю одну, котрôй нѣчого не значить выпити шкляночку горѣвки, она еще мѣшае горѣвку зъ пивомъ, а впита ся якось не впе ся. Деякй дѣвчата мало ходять до церкви щобы ся помолити, але хиба лишь на те, щобы зъ хлопцями побачитись.

Членъ Р. Н. Союза.

Зъ Дефериєтъ, Н. Й.

Працюемо тутъ въ фабриці паперу, робота иде добре, денно працюемо 8 годинъ а за годину беремо 18 центôвъ. Хто тутъ приѣде, всякій дôстае роботу. Русинôвъ тутъ не мало; буде якихъ 10 фамилій, а самотныхъ буде до 80, и то самыхъ Галичанъ. Ходить чутка, що хотять заложити братство и приступити до Р. Н. Союза. Одни суть за тымъ, а другй якось нѣ, але дасть Богъ, що и тй ся пробудять. Суть тутъ и Поляки, але тй два разы гôршй чимъ Русины; они тôлько пють, та спѣвають „Jeszcze Polska nie zginęła". За те Анґлійцѣ ихъ не люблять и не хочуть навѣть до роботы приняти, хиба що якій Русинъ за нихъ выпросить. Є тутъ робота и для дѣвчатъ и котрй бы хотѣли могуть приѣхати: могли бы ся такожь тутъ повôдзавати.

Михайло Намѣсняк.

Зъ Винипеґъ, Канада.

У нашôмъ мѣстѣ заснували Поляки „незалежни косцюлъ". Провôдникомъ сего руху е якійсь священикъ Блажовскій зô Сполуч. Державъ. Кулявымъ бизнесъ пусе ся. Костелъ коштуе $5.000, належить до него 400 душъ. У костелѣ нема жадныхъ образôвъ кромѣ Матери Божои зъ Исусомъ на рукахъ. Одного разу переходивъ я коло сего костела и стрѣвъ купку людей. Хто вы? — питаю. Они кажуть Поляки. Я имъ кажу: въ насъ оденъ Богъ и оденъ Исусъ Христосъ. Тодѣ оденъ мене питае: а pan jest katolik? — Я вôдповѣвъ ему, що каждый правдивый христіянинъ е католикъ, бо въ Бога нема рôжницѣ, а всѣ секты и подѣлы пороблені плотскими або неправдивыми христіянами. Богъ не признае сектôвъ такъ и мы, коли мы правдивй христіяны мусимо бути одно. Хто дѣлить христіяньство на секты задля вузкости свого серця, то хочь вôнъ и зове себе учеником Исуса, але Великій Учитель розпятый за насъ дивить ся на такого зъ великимъ жалемъ, бо такй люде знову его розпинають. Замѣсть того, щобы признати такихъ своими учениками Великій Учитель каже про нихъ: „Роздѣлили ризы мои помѣжъ собою а о одежу мою кидали жеребъ. То не мои ученики. Мои ученики всѣ вкупѣ; они мають одну мою любовь, оденъ мôй нерукотворный образъ а тотй се немовь жовнѣры римскй. Они розпинають мене на ново и вхопивши мою одежу, вôдкрывають наготу мого тѣла и тимъ хвалять ся. Вони тяжко будуть покаранй".

М. Щ.

ЄСЛИ на якôмъ плейзѣ васъ е лишь 10 Русинôвъ а хотѣли бы сте приступити до Союза, то заложѣть собѣ маленьке братство и напишѣть про се головному секретарови S. Jadlowsky, Box 8, Jersey City, N. J. а вôнъ вамъ дасть близшй поясненя и припшле потрѣбнй рѣчи.

„SVOBODA“
(LIBERTY)

The Ruthenian (Little Russian) Weekly published every Thursday at 209–211 Linden Str., Scranton, Pa.

JNO. J. ARDAN, Publisher and Editor.

Terms: Two dollars a year.

Established 1893

Advertising rates furnished on application.

Entered as second-class matter July 16. 1903 at the post office at Scranton, Pa. under the Act of Congress of March 3, 1879.

„Свобода“

часопись для руского народа въ Америцѣ и органъ „Р. Н. Союза“, выходить що тыждня въ Четверъ и коштує:

Въ Америцѣ на рôкъ $2.00
До старого краю на рôкъ $2.00
Въ Америцѣ на пôвъ року $1.00
До старого краю на пôвъ року...$1.00

Оплачувати ґазету треба все-гда зъ горы (напередъ).

Грошѣ треба посылати въ реджістрованôмъ листѣ, або черезъ експресовый, або почтовый money order (мони ордеръ). Money order, то є карточку, котру дôстанете вôдъ почтаря або аґента на експресовôмъ офисѣ, пôшлѣть намъ, бо безъ того мы не годни грошей дôстати.

Адресъ:
„SVOBODA“
Box 353,
SCRANTON, PA.

Новый телефонъ Нумеръ 787

Безъиментыхъ дописей не-приннимаємо.

Хто хоче, щобы єго адресъ змѣнити мусить подати намъ, кромѣ нового, также свôй старый адресъ.

Замѣтки.

983 долярôвъ! Тôлько всего маєтку має „Общество“, пôсля урядового последного справозданя за Юній 1904.

Якъ видно Обчество стоить дуже лихо.

Єслибы таке саме сталось зъ Союзомъ то орґанъ „Обчества певно кричавъ бы, що „попы-радикалы“ закрали грошѣ.

Такъ „вырахувавъ“ въ „казетѣ“ оденъ придурноватый дякъ о Союзѣ, тогды, коли каса Союза не збôльшалась задля великои смертельности членôвъ. Такъ „вырахувавъ“ той самъ дякъ, що будучи ще въ Олифантѣ, не годенъ бувъ зрахувати до купы, скôлько довженъ за молоко за оденъ мѣсяць...

Дивна рѣчь, чому вôнъ теперь не „рахує“ скôлько „хлопы-москвофілы“ закрали въ „Обчествѣ“?

Въ дѣйсности въ такихъ разахъ о крадежи не може бути и мовы, бо причиною занепаду є велика смертельнôсть и мала вкладка — а не крадѣжь.

О. Обушкевичь дуже оправдує ся въ „казетѣ“ та представляє себе мучеником. Перше ганьбили єго, якъ вôнъ пише, лишь украинцѣ, а теперь те саме роблять зъ нимъ вже и мадяроны а навить царославні.

Инакше и не може бути. Годѣ цѣлый вѣкъ кру-

Не дармо є пословиця: „брехнею свѣтъ перейдешь, але назадъ не вернешь“.

Bow-wow! — заскавулѣвъ царославный „Свѣтъ“ коли „Свобода“ перепечатала вôдозву Украиньскои революційнои партіи и кинувъ ся кусати Украинцѣвъ взагалѣ а особливо попôвъ-радикалôвъ.

Бѣдный царославный „Свѣтъ“! Вôнъ подôбный до того скаженого собаки, котрого обступили довкола и бють. Кидаєсь сарака на всѣ боки, щирить зубы и хоче кусати, але не годенъ, бо разъ встеклина ослѣпила єго и вôнъ кидаєсь не на тыхъ на кого не треба, а друге, пôсля кождого намѣру укусити, вôнъ дôстає палкою по головѣ...

„Кожда власть вôдъ Бога“ — теребить „Свѣтъ“. Правда, але се треба розумѣти такъ, що лишь кожда власть добра, справедлива, чесна, а не злодѣйска, розбишацка. Чи може зъ чистого жерела плисти брудна вода або гноѣвка? — Нѣ. Такъ само не може походити вôдъ Бога власть коронованыхъ розбишакôвъ, царôвъ и т. и., вôдъ того Бога, котрого уважають загально жереломъ всякои доброты и справедливости. Нѣ, злодѣй хочь бы вôнъ бувъ и у царскôй коронѣ всегда є злодѣємъ и слугою діявола, а Богомъ засланяєсь тôлько тому, щобы мôгъ дальше народъ держати у темнотѣ и неволѣ. Народъ має право зъ такими порядокъ зробити.

Царославні навертають въ Америцѣ уніятôвъ на свою вѣру, а мѣжь тымъ въ самôй Росіи народъ переходить громадно на штунду. Те саме починаєсь и въ Америцѣ. Деякі бувші царославні въ Скрентонѣ, Па. переконавшись, що царославіє не право але кривославіє, покинули єго и стали евангельскими христіянами.

1000 предплатникôвъ для „Слова“.

Въ началѣ бѣ Слово. Іоаннъ гл. I.

Я дуже рѣдко маю просьбу до нашихъ людей. А и теперь не просивъ бымъ, колибъ не та обставина, що я ставъ черезъ выѣздъ о. Макара до краю редакторомъ „Слова“.

Я бажавъ бы поставити се выдавництво на высотѣ своеи задачѣ; дати еміґрантови Русинови поживу духову таку, котрабъ дѣйсно його просвѣчала, та усе пôдохочувала до лѣпшого та высшого житя.

Ходить, нѣ бôльше нѣ менше а о те, щобъ американьскому Русинови дати нову основу до нового житя.

Не хочу тымъ сказати, мовь бы до сього часу не було и гадки о новôмъ житю на новôй земли — противно, гадокъ такихъ було дуже много, ті, правду сказати, у нихъ не легко розôбратись, а ще тажше зве-

менникъ и дати имъ правдиву, мôцну, незнищену пôдставу.

Теперѣшні наші часописи пишуть неразъ дуже хорошо, популярно, прекрасно. Ихъ се головна заслуга, що нашъ народъ уже не есть такимъ, якимъ бувъ недавно. Ихъ се робота, що заставила нашъ народъ думати о бѣжучихъ справахъ, та о пекучихъ потребахъ.

Та теперѣшні часописи зъ природы рѣчи мусять занимати ся щоденщиною, а а о будучности можуть тôлько думати выходачи съ партійного погляду.

А народъ думає о едности, а народъ хоче, бодай силою инерціи, жити.

Щожь тутъ въ такихъ обставинахъ вдѣяти? Якъ можна дати народу жити? Якои едности ему потреба?

Нѣчого иншого якъ те, що має на думцѣ редакція „Слова“. А то:

1) лучити народъ въ **духову** єднôсть изъ початкомъ и кôнцемъ усего житя, изъ Богомъ;

2) старатись привести нашъ народъ въ **культурну** єднôсть изъ людьми того краю, въ котрôмъ живемо, то есть зъ Америкою.

Задача се надзвычайно тяжка, та она не есть неможлива до выконаня. Потреба тôлько редакціи поминути личні, партійні, чи які инші неважні интересы, а дбати о те, щобъ наші люде полюбили цѣлымъ серцемъ, найбôльші двѣ мысли, які внѣсъ Спаситель у свѣтъ, а то мысль о Бозѣ, якъ нашôмъ Отцю, и мысль о другôмъ чоловѣцѣ, якъ нашôмъ братѣ.

Се головне и найважнѣйше. Просвѣта не може мати жадныхъ личныхъ чи партійныхъ рахункôвъ. Она мусить бути не-лична, не-партійна, безъинтересовна. Просвѣта має на цѣли освѣтити умъ и змягчити серце, то и якажь она буде, коли сама себе буде заслѣплювати низькими думками та почутями?

Друга рѣчь: Просвѣта, всяка просвѣта, мусить бути приятелемъ бѣдныхъ. Дѣйсно, крôмъ Бога, бѣдні люде не мають другого приятеля. Подумайте собѣ, якій бы то нашъ народъ бувъ щасливый, колибъ уважавъ просвѣту за свого приятеля? Подумайте тôлько хвилину!

Трете: Редакція „Слова“ буде все увагу своихъ поважаныхъ читателѣвъ звертати на те, що наші люде вже належать до широкого свѣта, и що въ тôмъ свѣтѣ мають вôдповѣдно жити. Тому „Слово“ буде подавати и новины зô свѣта, але тôлько такі, що мають певне, чи культурне, чи наукове, чи моральне значѣне.

И четверте: Редакція „Слова“ буде старатись выдобувати всякі таланты мѣжь нашими людьми; буде ихъ выдобувати и плекати, и провадити на славу нашого народу.

До выповненя сеи своеи надзвычайно тяжкои зада-

ловно помочи матеріяльнои.

А що „Слово“ повстало завдяки пок. о. Антону Бончевскому, що бувъ предсѣдателемъ и секретаремъ Р. Н. Союза, та парохомъ въ Ансоніи, та котрый черезъ те и пôйшовъ такъ скоро зô свѣта, що всю свою душу вклавъ въ працю для Р. Н. Союза та згаданои парохіи, маю повну надѣю, що такъ Р. Н. Союзъ якъ и парохія въ Ансоніи мене попруть въ моихъ змаганяхъ, та що чисельною передплатою засвѣдчать, що имя покôйного имъ дѣйсно дороге, и незабуте нѣколи.

о. Павло Тимкевичь,
редакторъ „Слова“.

Хвалѣть та не перехвалюйте!

»Канадийский Фармер« взявъ собѣ за задачу чорне представляти бѣлымъ. Пôсля него Канада — се рай на земли для бѣдныхъ Русинôвъ. Таке бодай переконане мусѣвъ зъ него вычитати каждый, хто бодай кôлька чиселъ »Канад. Фармера« мавъ нагоду „простудіювати“.

Але чи се є правда?

Живемо въ тихъ часахъ, коли хиба ще дикуны можуть вѣрити въ краѣ медомъ та молокомъ текучі. Знаємо, що всюды, въ каждôмъ краю и въ каждôй державѣ, капіталізмъ гнете убогій робучій народъ. И прямо кутка на землѣ нема, де найшли-бъ ся люде, що могли-бъ чути ся щасливыми въ теперѣшнôмъ проклятôмъ устрою, що дѣлить людей на вызискувачѣвъ и вызискуваныхъ. И бачимо, що вызискувачѣ — се якразъ ті, що становлять уряды, що панують насильствомъ и злодѣйствами надъ другою клясою людей, надъ людьми вызискуваными, а ту вызискувану клясу становлять робôтники и рôльники-фармеры. Вызискувачѣ приберають собѣ рôжні назвы. Ті назвы годѣ всѣ навѣть вычислити, бо ихъ дуже богато. Въ Сполученыхъ Державахъ вызискувачѣ збили ся въ двѣ чередѣ. Одна череда называє ся: републикане, а друга череда: демократы. Републикане и демократы вѣчно друть ся надъ тимъ, хто зъ нихъ має панувати, хто зъ нихъ має захопити въ свои руки урядъ. управу Сполученыхъ Державъ. Та цѣла та боротьба є лишь задля бизнесу. И въ дѣйсности мѣжь републиканами а демократами нема жаднои рôжницѣ. Одні и другі — злодѣѣ, що навыпередки обкрадають common people —простый народъ т. є. фармерôвъ и робôтникôвъ. А коли якій фармеръ або робôтникъ въ одныхъ або въ другихъ вызискувачахъ бачить щось лучшого и помагає своимъ вызискувачамъ, тодѣ вôнъ що найменьше робить по дурнєму,... бо помагає самъ собѣ вызискувати.

Канада на каждôмъ кроцѣ малпує Сполучені Державы. Канада живцемъ бере всьо изъ Сполученыхъ Державъ,

переодѣває въ свое британсько-канадійське одѣне и хвалить ся нимъ, якъ своимъ. И фактъ є, що мѣжь Сполучеными Державами а Канадою майже нема рôжницѣ.

На взôръ двохъ партій капіталістичныхъ изъ Сполученыхъ Державъ утворили ся и въ Канадѣ двѣ партіи капіталістичні. Але въ Канадѣ вони инакше называють ся. Называють ся бôльше льояльно, бо вони „on His Majesty's service“. Называють ся: консерватисты и ліберады. Вони борють ся межи собою, але вони и одні злодѣѣ и другі злодѣѣ. Консерватисты були противні імміґраціи. Ліберады були слабші вôдъ консерватистôвъ. Припадково дôстали урядъ въ свои руки и постановили выкористати єго на свою користь. Заявили ся за імміґраціею, думаючи, що імміґранты приставати-муть до ихъ партіи и тимъ скрѣплять еи. Отже той дозвôлъ на імміґрацію бувъ лишь ихъ ратункомъ. А коли ліберады себе самыхъ ратували, то мы — Русины маємо имъ числити се въ заслугу? Нѣ, сто разъ нѣ! Нехай бы Русины були въ Галичинѣ гинули зъ голоду, якъ мыши, ліберады канадійські не були-бъ анѣ усомъ зъ тои причины моргнули. Ихъ конечнôсть силувала до того, що вони „зволили позволити“ Русинамъ высѣдати на „ихъ“ земли.

И Русины стали на канадійськôй земли. Але що-жь! Народъ не культурный, убогій, здеморалізованый. Паны ліберады помимо всѣхъ ихъ „чувствъ філантропійныхъ“ не змогли на Русинôвъ дивити ся якъ на людей. А вôдъ самого початку імміґраціи ажь доси дивлять ся на Русинôвъ, чи тамъ Ґалішенôвъ, якъ на низші истоты, дивлять ся такъ, якъ на Китайцѣвъ. Коли імміґранты галицькі надъѣдуть, то до мѣста, до Вінніпеґу ихъ не впускають. Въ Імміґраційнôмъ Домѣ въ Вінніпеґу вôльно Русинамъ перебувати, якъ псамъ въ домѣ нашого селянина, т. є. лишь тамъ, де Анґлієць не схотѣвъ бы навѣть подивити ся. И т. д. и т. д. Панове вôдъ »Канад. Фармера« знають ті вôдносины дуже добре. Але хвалять. Хвалять Канаду пôдъ рядомъ капіталістичныхъ ліберадôвъ, якъ якій рай.

„Що Сполучені Державы напротивъ Канады? — Тутъ рай и нѣхто не смѣє скаржити ся, що тутъ лихо. Соціялістичный »The Voice« неправду говорить.“ — Що якъ що, але тутъ, даруйте панове, милите ся, або нѣ, то свѣдомо робите зъ чорного бѣле.

Платня въ Канадѣ така низька, яку трудно навѣть найти де въ Сп. Дер. Коли въ Сп. Д. робôтникъ заробляє меньше-бôльше 30—35 долярôвъ чистыхъ грошей, тодѣ у блаженной Канадѣ заледво дотягає ся на $25. А така рôжниця богато значить. Зрештою, коли въ Канадѣ такі добрі заробки,

то чому звôдтамъ йде рôкрôчно маса народу на заробки до Спол. Державъ? Вы може чули, якъ йдуть люде до Нортъ-Дакоты? Канадійська імміґрація для нашихъ людей о стôлько добра, о скôлько вони хочуть осѣдати на фармахъ. Але хто хоче йти лишь на заробокъ, такій нехай йде до Сполуч. Державъ. А въ Спол. Державахъ не лишь самі майны, якъ думає »К. Фармер«, але є й фабрики. И въ фабрикахъ робота звычайно лекша и спокôйнѣйша, чимъ въ Канадѣ при extra gang-у, або новôй дорозѣ. Се може варто знати.

Русины, беручи зô становища національного, повинні бути противні еміґраціи и імміґраціи, бо одно и друге спричинює вынародовлене. Стоячи-жь на становищи матеріялістôвъ, выгôднѣйше еміґрувати Русинови до Канады, коли хоче осѣсти на фармѣ, а выгôднѣйше еміґрувати до Спол. Державъ, коли хоче йти на заробки. И ще зô становища націоналістичного лучше було бъ еміґрувати Русинамъ на фармы канадійські, тамъ осѣдати побôчь себе и старати ся стати въ походѣ культуры на тôмъ становищи, на якôмъ стоять иньші народы. Такі люде були-бъ користні для рускои справы тимъ, що змогли-бъ не такъ легко пôддати ся впливамъ денаціоналізаціи, а помагали-бъ своему народови.

Та »Канад. Фармер« не розберає, чи добра и о скôлько добра є галицька імміґрація, лишь, якъ наймленый, кричить: „До Канады“, та „До Канады“. А се якось.... недобре выглядає.

Дивно также выглядало свого часу, якъ »Кан. Фармер« взывавъ, абы Русины закладали ліберальні клюбы, „бо робôтничі орґанізаціи ще за слабі“. Невже-жь, якъ робôтники за слабі, то треба помагати длятого капіталістамъ?

А ліберады були и остануть лишь капіталістичною партією и всякі пустословія въ ихъ честь не змѣнять ихъ выгляду, такъ само, якъ пустословія въ честь Канады не змѣнять еи. Бо панъ паномъ а Сибѣръ Сибѣромъ. Добре щось може и въ нихъ бути, та не все.

Робôтникъ.

Радуй ся Русе!

Зъ нагоды именованя о. Хомишина станиславôвськимъ епископомъ, зрадувала ся станиславôвська Русь, що довгій часъ нетерпеливо выглядала приходу свойого пастиря. Заразъ-же таки устроили станиславôвськй Русины въ його честь концертъ, по газетахъ посыпали ся вѣршованй привѣты, „Нова Сѣчь“ не знала вже, якъ новому владицѣ приподобатися тай намалювала його синый портретъ, а „Станиславôвскій Боянъ“ выдавъ въ його честь спеціяльну кантату. Украинцѣ рвуть ся собѣ зеднати Преосв. о. Хомишина, а кацапы собѣ.

А хто таке сей отець Хомишинъ, ни одни, ни другй не знають. Зъ дотеперѣшнои дѣяльности о. Хомишина звѣсно, що вôнъ будучи коломыйскимъ парохомъ, вôддавъ тамошну руську бурсу въ руки кацапôвъ, отже показавъ ся ворогомъ Русинôвъ, вô Львовѣ-жь будучи ректоромъ духовного семинара о. Хомишинъ зарадивъ розвязане кацапскои читальнѣ, отже симъ разомъ выступивъ проти своихъ давныхъ союзникôвъ. Звычайно политичный чоловѣкъ... Недавно помѣстило »Дѣло« звѣстку, що о. Хомишинъ дôставъ вôдъ графа Потоцкого пару коней, а „Новий Громадський Голос“ застановлюе ся, куды о. Хомишина сй конѣ потягнуть. А ось я скажу, куды, а вы Украинцѣ и вы Кацапы „сѣдайте на дно, не тратьте дурно силы“! Паньскй конѣ тягнуть все на паньску обору. Такъ и графськй конѣ звернули о. Хомишина зъ прямои дороги, якою повиненъ ступати правдивый заступникъ народа и його правъ. Якже може о. Хомишинъ выступати въ оборонѣ руськости, коли ось вôнъ самъ топтае права признанй навѣть самими Поляками на поли церковного права, и вносить до галицького намѣсництва прошене о запомогу на прикрашене епископскои палаты — по польськи!... Нашй часописы ажь кишать вôдъ безнастанныхъ доносôвъ на тыхъ людцѣвъ, що непотрафлять стануть въ оборонѣ своихъ національныхъ правъ и улягають напорови властей, пишуть до урядôвъ по польській. Ба, не давно стрѣтило за се двохъ Русинôвъ академикôвъ соромне выключене зъ акад. товариства. Але-жь сй академики, чи учителѣ, чи урядники, се-жь тй „маленькй“, якй може не знають, що чинять, але чи-жь не знати сього тому, въ чиѣ руки поклавъ нарôдъ (?) оборону своихъ правъ, свою судьбу. Нѣ! и ще разъ нѣ! А ты станиславôвська Русе протри очи, и мѣсто спѣвати кантаты на рôжнй голосы вкупѣ зъ цѣлымъ рускимъ народомъ пôднеси зъ груди оденъ грôмкій голосъ погорды!

Пугачь.

— Хочете, щобы ваши грошѣ безпечно и скоро були высланй до старого краю, то вамъ то зробить John Nemeth, 457 Washington St. New York, N. Y.

Що чувати въ свѣтѣ.

ВЪ СЕРЕДУ 17. липня повѣдомили, выбранй на конвенціи республиканôвъ делеґаты, президента Рузвелта, про його выбôръ на кандидата на президента Спол. Державъ. Церемонія ся вôдбула ся въ Саґаморе, Ил., де пробувае теперь Рузвелтъ. По бесѣдахъ якй выголосили делеґаты, промовивъ президентъ. Въ бесѣдѣ своѣй заявивъ, що приймае ту почесть яку нарôдъ хоче знову зложити въ його руки, и що буде й дальше якъ до теперь йти дорогою справедливости. Вôдтакъ пояснивъ свои погляды на рôжнй справы дотычачй управы державою.

НѢМЕЧЧИНА все еще не усмирила повстаня Герерôвъ въ Полудневôй Африцѣ. Ґенералъ Трота, котрый е начальнымъ вождомъ вôйскъ нѣмецкихъ въ Полудневôй Африцѣ, телеґрафуе, що тыми днями прийде до рѣшаючои битвы. Рядъ нѣмецкій зъ великимъ неспокоемъ ожидае дальшихъ вѣдомостей.

ВЪ ФІНЛЯНДІИ, указомъ царскимъ знесено фінлядску монету а заведено російску. Одиницею монетарною въ Фінляндіи була марка, котра рôвнала ся 37½ копѣйкамъ. Єще не означено дня, коли сей указъ мае бути выконаный. Симъ розпорядженемъ выконала Росія послѣдный ударъ на автономію Фінляндіи.

Звычайно дѣе ся такъ, що коли двѣ державы бють ся, то другй оповѣщують свою невтральность, себъто повѣдомляють, що до вôйны не будуть ся мѣшати, и анѣ одной анѣ другôй сторонѣ воюючôй не будуть помагати. Се оповѣщують они урядово, але приватно и то въ тайнѣ старають ся помочи въ рôжный спосôбъ тôй сторонѣ, по котрôй е ихъ симпатія и приязнь. Такъ само мае ся рѣчь и въ теперѣшнôй вôйнѣ. Знаемо дуже добре, що зъ Росіянами симпатизують Французы, Нѣмцѣ, Турки и другй; а зъ Японцями симпатизуе Анґлія, Сполученй Державы. Хіны и т. д. Однй помагають Росіянамъ, другй Японьцямъ. А та помôчь, котру подають невтральнй державы воюючимъ сторонамъ, называе ся контрабандою военною. Єсли контрабанда военна попаде ся въ руки одной зъ воюючихъ державъ, стае еи власностю. Такъ отже Японьцѣ пересмотрюють чужй перевозовй кораблѣ и шукають на нихъ военнои контрабанды, а въ Росіи утворила ся фльота охотникôвъ, котра бушуе по рôжныхъ моряхъ и пристаняхъ и забирае военну контрабанду. Перша помôчь, яку дали Турки Росіи, була та, що рядъ турецкій позволивъ російскимъ кораблямъ военнымъ переплисти черезъ Дарданелѣ. Якъ знаемо, всѣ державы европейскй постановили, що черезъ Дарданелѣ могуть перепливати лишь купецкй кораблѣ а военныхъ не смѣе Туреччина пускати. Въ наслѣдокъ сего запротестувавъ рядъ анґлійскій, якимъ чиномъ смѣе Туреччина нарушати умову всѣхъ державъ и пускати черезъ Дарданелѣ російскй военнй кораблѣ. Але рôвночасно, якъ Анґлія таке выкрикуе, посылае Японьцямъ потайки поживу и иньшй потрѣбнй рѣчи. Російска охотнича фльота перешукуе анґлійскй кораблѣ и находить тамъ контрабанду, котру розумѣе ся забирае для себе. Оденъ анґлійскій корабель, що бувъ наладованый самою мукою, призначеною для Японцѣвъ, російска фльота затопила. Взагалѣ російска охотнича фльота повнить свою службу дуже енерґічно, бо вже кôльканайцять кораблѣвъ перешукала, кôлькомъ вôдобрала контрабанду а оденъ затопила. Всѣ тй кораблѣ були по найбôльшôй части анґлійскй, а Анґлія сейчасъ запротестувала и жадае вôдъ Росіи вôдшкодованя за страты, якй въ наслѣдокъ того понесла. Росія не спѣшить ся зъ вôдшкодованемъ, бо покликуе ся на мѣжнародне право, силою котрого контрабанда военна е заборонена.

Такъ отже готово дôйти до непорозумѣня мѣжь Анґліею а Росіею, и треба побоювати ся, щобы се непорозумѣне не потягнуло за собою дальшихъ наслѣдкôвъ.

Вôйна на далекôмъ Сходѣ.

Телеґрамы.

Ліао-Янґъ 20. Російска всхôдна армія заатаковала вôйска Японьскй що стояли на другôмъ березѣ рѣки Ліао, по довгôй битвѣ зôстали Японцѣ побитй и зъ великими стратами мусѣли цофнути ся въ задъ. Въ околици Ліао Янґу, потворили ся банды Китайцѣвъ, котрй нападають на вôйска російскй. Ґенералъ Курокі заслабъ на малярію. Не можучи сидѣти на кони, каже себе носити въ ношахъ. Росіяне выжидають битвы коло Кайчавъ.

Ліао-Янґъ 21. Зъ Тачекяо прибула тутъ вѣдомôсть, що Японьцѣ побили лѣве крило російскои арміи, котре стояло пôдъ проводомъ ґенералôвъ Кельера и Ренненкампфа и вырушили на Мукденъ. Кровава битва тревала цѣлый день. Севскій реґиментъ заатакувавъ Японцѣвъ баґнетами и забравъ 8 пушокъ. Коли однакъ наспѣла Японьцямъ помôчь, стратили Росіяне забранй пушки. Російскій вôддѣлъ, котрый на початку битвы перейшовъ рѣку Ліао, знайшовъ на другôмъ березѣ вôйско въ російскихъ мундурахъ. Думаючи, що се Росіяне, поздоровили ихъ а коли пôдôйшли до нихъ близько, зôстали привитанй градомъ выстрѣлôвъ. Се було вôйско японьске, перебране въ російскй мундуры.

Петербургъ 21. Доносять тутъ, що банды китайскй показали ся мѣжь Ліао-Янґомъ а Мукденомъ и грозять знищити желѣзницю мѣжь тыми обома мѣстами.

Петербургъ 21. Рабинъ жидôвскій Драбкинъ въ розмовѣ зъ однымъ кореспондентомъ нѣмецкои часописи сказавъ, що на поли вôйны е 15,000 жидôвъ жовнярôвъ въ російскôмъ вôйску. Мѣжь иншимъ сказавъ такожь, що приписи талмуда не позваляють хоронити убитыхъ въ битвѣ жидôвъ такъ якъ другихъ. Талмудъ наказуе закопувати жидôвъ въ тôмъ убраню, въ котрôмъ понесли смерть. На цѣли военнй зложили жиды въ Росіи величезнй сумы. Сама Одеса зложила на ту цѣль $125.000.

Петербургъ 21. Рядъ російскій, щобы порѣшити спôръ зъ Анґліею, якій выкликало придержане корабля анґлійского Маляки, постановивъ вôддати ту справу пôдъ розсудъ конференціи мировôй въ Гадзѣ.

Ню-Чванґъ 21. Російскій корабель „Смоленськъ“ задержавъ нѣмецкій корабель „Принцъ Генрихъ“ и переглянувъ всѣ листи що на тôмъ корабли находили ся. Рядъ нѣмецкій рѣшучо проти сего запротестувавъ и выславъ вôдповѣдну ноту до Петербурга. Є надѣя, що спôръ сей зôстане въ мировый спосôбъ полагодженый.

Токіо 22. По завзятôй битвѣ пôдъ Кіаотунґъ, въ котрôй Росіяне зôстали побитй, занявъ ґенералъ Курокі сю мѣсцевôсть. Битва зачала ся 18, а скôнчила ся 19 липня. Вôйска російскй заняли оборонне становище надъ рѣкою Чі, недалеко прорѣзу гôрского Мотенъ. Лѣве російске крыло боронила рѣка, праве заслонювали горбки, доступъ бувъ тôлько до середины. Японцѣ постановили заатаковати середину. Въ тôй цѣли вôдповѣдно розмѣстили свои вôйска. Першій атакъ, выконаный 18 липня въ ночи не удавъ ся бо російска артилерія заняла дуже добрй позиціи, и нанесла много шкоды Японцямъ. Доперва 19. поновили Японцѣ атакъ и по кровавôй битвѣ, побили и розпорошили вôйска російскй. Страты Японьскй выносять 54 люда забитыхъ, а раненыхъ зôстало 18 офіцирôвъ и 351 простыхъ. Страты Росіянъ обчисляють на 1000 забитыхъ и раненыхъ.

Петербургъ 22. Зъ оборотôвъ вôйска Курокого слѣдно, що вôнъ посувае до Мукдену, черезъ що лѣве крыло російскои арміи було бы загрожене. Ґен. Куропаткинови прибувають новй силы на помôчь. Взагалѣ сподѣють ся, що тыми днями прийде до великои битвы мѣжь Куропат. а Курокимъ.

Лондонъ 22. Росія закупила вôдъ Нѣмеччины 2 кружляки и скрѣпила ними владивостоцку фльоту.

Тачекіао 22. Вôйска Японьскй, що облягають Портъ Артура, кождого дня достають свѣжу пôдмогу. Приватнй вѣдомости доносять, що двѣ новй дивізіи йдуть на помôчь ґен. Оку.

Ню-Чванґъ 22. Велике занепокоене выкликала тутъ вѣсть, що Японьцѣ йдуть на Ню-Чванґъ. Російского вôйска тутъ дуже мало.

Петербургъ 22. Правительство російске, въ вôдповѣди на протестъ Анґліи заявило, що на будуче не зайде вже ничь подôбного, якъ се стало ся зъ кораблемъ Маляка.

Едда, Арабія 22. Російска охотнича фльота находить ся на Червонôмъ Мори.

Ліверпулъ 26. Анґлійскій корабель „Кальхасъ“ що бувъ наладованый мукою, призначеною для японьскихъ купцѣвъ, забрала Владивостоцка фльота.

Лондонъ 26. Анґлійскій корабель „Москоте“ котрый придержала Владивостоцка фльота, зôставъ выпущеный на волю. Такъ само иньшій корабель „Формоза“ що належить до того самого товариства що „Маляка“, котрый передъ кôлькома днями забрала російска охотнича фльота, мае бути выпущеный на волю.

Лондонъ 26. Російска Владивостоцка фльота затопила анґлійскій Пароходъ „Найтъ Командіръ“ знайшовши на нѣмъ военну контрабанду. Се выкликало велике обурене Анґліи, а властителѣ сего корабля домагають ся вôдъ Росіи вôдшкодованя.

Петербургъ 26. Вôйска російскй опустили Ню-Чванґъ и Тачекіао а цофнули ся до Гайченґъ. Мѣсто то сильно обваровали. Въ слѣдъ за Росіянами заняли Японцѣ Ню-Чванґъ и Тачекіао. Опущене тыхъ мѣстъ, було Росіянами вже давно упляноване. Головну увагу звернули теперь Японцѣ на мѣсто Гайченґъ, де находить головна сила російского вôйска. Всѣ обороты вôйска російского и японьского вказують, що наближае ся рѣшаюча хвиля, де оба вôйска станугь до великои може рѣшаючои битвы.

Мукденъ 26. Двайцять японьскихъ перевозовыхъ кораблѣвъ, повныхъ вôйска приплили до гирла рѣки Ліао. Вôйска російскй заняли горбы доокола Тачекіао и пушочнымъ огнемъ нанесли много шкоды Японцямъ. Справдѣ атакъ Японцѣвъ зôставъ вôдпертый, однакъ Росіяне цофнули ся на пôвнôчь въ напрямѣ до Гайченґъ.

Петербургъ 26. Ґен. Куропаткинъ доносить, що двѣ японьскй дивізіи удали ся на пôвнôчь вôдъ Ліао-Янґу, щобы знищити желѣзну дорогу мѣжь Мукденомъ а Ліао Янґомъ.

Владивостокъ 26. Зъ Порту Артура доносять, що мѣжь Чіфу а Портомъ Артура нема и слѣду Японцѣвъ. Въ мѣстѣ пануе спокôй, дорожнѣ великои нема, цѣна рôжныхъ віктуалôвъ поволи пôдносить ся въ гору. Мешканцѣ Порту Артура не надѣють ся, щобы ихъ мѣсто попало коли въ руки Японьцѣвъ. Ходить тутъ чутка, що намѣстникъ Алексѣевъ удасть ся до Порту Артура.

Берлинъ 26. Спôръ мѣжь ґен. Куропаткиномъ а намѣст. Алексѣевомъ не утихае. Въ послѣдныхъ часахъ выдавъ ґен. Куропаткинъ розказъ, що вôйска, котрй прибули до Мукденъ дня 15. липня, мають пôйти пôдъ його розказы. Тогдѣ намѣст. Алексѣевъ знѣсъ сей розказъ Куропаткина, а вôйска тй призначивъ до своеи розпорядимости.

Петербургъ 27. Ґен. Куропаткинъ телеґрафуе, що Японцѣ заняли Тачекіао, и маширують въ напрямѣ на Гайченґъ. Мѣжь Тачекіао а Нючванґомъ прийшло до битвы, котра зъ перервами тревала 17 годинъ. Зъ разу побѣда важила ся на одну то на другу сторону, вôдтакъ вôйска російскй мусѣли цофнути ся передъ бôльшою силою Японцѣвъ. Росіянъ забитыхъ и раненыхъ числять на 600 люда. Страты Японьцѣвъ суть бôльшй.

Токіо 27. Дня 24. липня на полудне вôдъ Тачекіао стрѣтила ся армія ґен. Оку зъ російскою арміею. До битвы не прийшло, бо ґен. Оку побачивъ значно бôльше російского вôйска чимъ свого. Доперва въ ночи, коли Росіяне спочивали, напали на нихъ Японцѣ и прогнали ажь до Тачекіао. Страты по обохъ сторонахъ дуже великй.

Тіентсінъ 27. Ґен. Курокі и Нодзу старають зôйти ся помѣжь Ліао-Янґомъ а Мукденомъ и въ сей спосôбъ роздѣлити армію ґен. Куропаткина.

Чіфу 27. Російскй торпедовцѣ „Лайтнантъ Бураковъ“ и два другй, зôстали Японцями затопленй.

Петербургъ 28. Японцѣ напали на російскій островъ Сахалинъ, що лежить при пôвнôчно всхôднôмъ побережу Азіи.

ВЕЛИКЕ РУСКЕ БРАТСТВО имени св. О. Николая въ Pittsburg, Pa. приступило до Руского Народного Союза. Урядниками того братства суть: Теодоръ Ґутъ Кульчицкій, предсѣдатель, Алексей Журавъ, секретаръ, Антоній Каня, касіеръ.

Славно! Честь Вамъ Питсбурскй Русины, що пôзнаете, що тôлько въ лучности есть сила, що тôлько наша едина руска орґанізація есть „Рускій Народный Союзъ“ въ Америцѣ, котра платить за 70 цнт. на мѣсяць 600 дол. за мужа, 300 за жену и посылае велику найбôльшу руску ґазету въ Америцѣ кождому повному членови „Свободу“.

Тожь кличемо до всѣхъ Русинôвъ въ Америцѣ: закладайте Братства и приступайте до Р. Н. Союза!

Записуйте своихъ дѣтей, бо Р. Н. С. платить бôльше анѣжь кожда амер. асекурація за дитину.

Спѣшѣть братя чимъ скорше за примѣромъ питсбурскихъ Русинôвъ, бо ту знайдете помôчь и вôдраду въ найбôльшôмъ нещастю.

Зъ Головного Уряду Р. Н. Союза:

К. Кирчôвъ, предсѣд. *С. Ядловскій*, секр.

СПРАВЫ „СОЮЗА".

Головный Урядъ „Р. Н. С." на роки 1904—1906.

Головный предсѣдатель — КОНСТ. КИРЧОВЪ, 140 Essex Str. Jersey City, N. J.

Головный секретарь — С. ЯДЛОВСКІЙ, Box 76, Jersey City, N.J.

Головный касіеръ — АЛЕК. ШАРШОНЬ, 524 Pine & Franklin St. Shamokin, Pa.

Ихъ заступники:

Мѣсто-предсѣдатель.........С. Митренко OLYPHANT, PA.

Заст. секретаря ....Йос. Кульчицкій BALTIMORE, M. D.

Заст. касіера ....А. Янковичь MC ADOO, PA.

Радні:

А. Валевскій..............St. Louis, Mo.
А. Семаницкій..............Trauger, Pa.
Ник. Дембицкій......Mahanoy Plane, Pa.
К. Кобанъ...................Olyphant, Pa.
Ал. Сорока.................Plymouth, Pa.
Иванъ Париляк.........New York City.

Ихъ заступники:

Ив. Сенько......................Jessup, Pa.
Ив. Посипанко.............Mc Adoo, Pa.
Ник. Домбровскій............Eleanor, Pa.

Контрольна комісія:

О. А. Улицкій...............Ansonia, Conn.
Мих. Турковскій ....McKeesRocks, Pa.
Ив. Воргачь..............Mt. Carmel, Pa.

Головный орґанізаторъ:

о. Н. Пôдгорецкій, box 31, Jersey City, N.J.

За 70 центôвъ на мѣсяць

Союзъ платить 600 доляро̂въ посмертного за мужа, а 300 доляро̂въ за жену и другі запомоги въ разѣ инших нещасныхъ выпадко̂въ.

Въ Союзѣ можете убеспечити вашѣ дѣти за таншій грошѣ якъ де инде а посмертне за нихъ достанете бôльше якъ деинде.

ОГОЛОШЕНЄ.

ВП. П. СЕКРЕТАРѢ СОЮЗА!

Прошу разъ на все собѣ запамятати, що грошѣ належачі до Р. Н. Союза выписуе ся на имя: Alex Sharshon, treas., Shamokin, Pa., а не на мое имя, тôлько тѣ моні ордеры и чеки выписані на имя Alex Sharshon засылайте просто до мене а я самъ вôдошлю до касіера.

Пригадую § 9 статутôвъ „Союза", на подставѣ котрого члены приступаючі до „Союза" а маючі высше 40 лѣтъ мають до трохъ мѣсяцѣвъ по вступленю предложити менѣ метрику уродженя.

С. Ядловскій, гол. секретарь.

ПОСМЕРТНІ ВѢСТИ.

МАРІЯ ВѢЛЬЧАЦКА, жена Илиѣ, члена Р. Н. Союза вôд. 1. Shamokin, Pa., упокоила ся 16. Юнія б. р. въ Галичинѣ.

ОЛЕНА ДЗЯМБА, жена Николая, члена Р. Н. Союза вôд. 4. Jersey City, N. J., упокоила ся 8. Юлія б. р.

Вѣчная память!

Ч. 359. КВІТЪ $20.00

на двайцять доляро̂въ, котрі пôдписана отримала яко посмертну запомогу по сыне Александрѣ Цьолка зъ головнои касы Р. Н. Союза въ Америцѣ.

Ansonia, Conn. 27. червня 1904.

Розалія Цьолка.

Свѣдки { о. Ал. Улицкій, Иванъ Нецьо.

Мих. Майхрчь, заст. предсѣд., Ник. Феленчакъ, секретарь.

Ч. 353. КВІТЪ $100.00

на сто доляро̂въ, котрі низше пôдписаный отримавъ яко надзвычайну запомогу за утрату одной руки зъ головнои касы Р. Н. Союза въ Америцѣ.

Granville, N. Y. дня 24 ....1904.

Юрко Гаврилко.

Свѣдки { Френкъ Тавсакъ, Джянъ Шеремета.

Андр. Костюнъ, предсѣдатель, Ив. Митрушь, секретарь.

Ч. 375. КВІТЪ $300.00

на триста доляро̂въ, котрі низше пôдписаный отримавъ яко посмертну запомогу по женѣ бл. п. Маріи Фединякъ зъ головнои касы Р. Н. Союза въ Америцѣ.

Mt. Carmel, Pa. .... 1904.

Илько Фединякъ.

Свѣдки { Ив. Воргачъ, Тифонъ Хомякъ, пред., И. Голда, секретарь.

КВІТЪ.

Mayfield, Pa.

Слава Исусу Христу! Я Алексій Борысъ складаю щиру подяку чесному Рускому Народному Союзови, що ми выплатили чесно. Одобралисме зъ Стефаномъ Пейкомъ, яко секретаремъ Союза.

ПОДЯКА.

Симъ складаю велику подяку такъ головному Урядови якъ и мѣсцевому Руского Народного Союза за такъ скоре выплачене посмертного по моей доньцѣ Маріи въ сумѣ $18.00 зъ касы Руского Народного Союза. И желаю, щобъ всѣ Русины тôлько до тои орґанізаціи належали.

New York, N. Y., July 29, 1904.

Стаха Адамчакъ.

Рухъ въ вôддѣлахъ Р. Н. С.

ПОВѢДОМЛЯЕМО

всѣхъ доокoличныхъ Русинôвъ, що братство св. Апост. Андрея Первозванного, вôддѣлъ 66 Р. Н. Союза въ Ню-Йорку (гора мѣста) вôдбувае свои мітинґи все въ недѣлю по первôмъ кождого мѣсяця въ гали п. Fialy, 1341 Ave A. о годинѣ шестôй вечеръ. Тожь кождый чесный Русинъ повиненъ прийти и вписати ся въ члены того братства. Платить ся 50 цт. мѣсячне, а за то побирае членъ 5 доляро̂въ тыжнево въ разѣ слабости, посмертне и инші запомоги въ разѣ якого нещастя.

За Урядъ братства:
Пыртко Григорій, предс.,
Зятикъ Павло, секретарь,
Пейко Титусъ, касіеръ. 201

НОВЕ БРАТСТВО.

На днях приступило до Р. Н. Союза нове братство св. Арх. Михаила зъ Pleasant Valley, Pa. и достало число 80; секретаремъ єсть Юрій Клованичь, Box 14, Irwin, Pa.

Молоденькому братству желаемъ якъ найкрасшого успѣху!

РÔЧНЫЙ МІТИНҐЪ

утримувало братство св. пр. Илиѣ, вôд. 40 въ Scranton, Pa., дня 24. Юлія с. р., на котрôмъ выбрано слѣдуючій новый Урядъ: Иванъ Лежиньскій, предсѣд.; Лешко Демко, заст. предсѣд.; Андрій Ґела, секретарь; Андрѣй Вилацкій, касіеръ; Василь Ґруцелякъ, записникъ; Мих. Штефко, контрольоръ; Мих. Зґіборъ и Ив. Гоцко дозорцѣ касы; Григорій Гойдичъ, хоружій; Гавр. Дзьобко, дверникъ.

А. Ґела, секретарь.

— ДНЯ 2-го Августа вôдѣхавъ до краю кораблемъ Бременъ зъ Ню-Йорку дуже ревный членъ и секретарь Союза вôддѣлъ 50 и братства св. Йоана Хрестителя въ Desloge, Mo. п. Ал. Балиґроцкій. Желаемо ему щасливои дороги и заразомъ бажаемо, щобы Русь американьска мала бôльше такихъ патріотôвъ якъ п. Балиґроцкій.

Другій Великій Пікникъ

устрою̂е

КЛЮБЪ 4. МИХАЙЛÔВЪ (Вôддѣлъ „Союза" 70)

въ четверъ д. 4. августа 1904

въ БАЛДВИНЪ ПАРКУ (давно Келидоніенъ Паркъ) въ Jersey City, N. J.

Початокъ о годинѣ 1. по полудни.

Вступъ вôдъ особы 25 центôвъ.

За добру музыку и забаву ручить ся.

Запрашаемо всѣхъ до якъ найчисленнѣйшои ласкавои участи.

За Урядъ Клюбу:
Андрей Сандовичь, предсѣд.,
Мих. Величава, секр.,
Лукачь Павелчакъ, касіеръ.

ПОШУКУЄ МѢСЦЯ

пѣвець церковный, прибувшій недавно до Америки зъ Галичины. Мае лѣтъ 28. Науку укôнчивъ въ Станиславовѣ. Голосъ мае громкодзвôнкій. Розумѣе ся на спѣвѣ хоральнôмъ и потрафить провадити школу. Прошу писати на адресу:

I. Berezowskyj,
234 E. 102 St., 3d floor,
New York, N. Y.

Преважне дѣло!

Перша Руска Бурса отвирае ся!

Въ имя Боже отвираемо въ Ню-Йорку зъ днемъ 15. сeптемврa (вересня) 1904 р. Руску Бурсу св. О. Николая!

До сеи Бурсы буде ся приймати рускихъ хлопцѣвъ въ вѣцѣ 10 лѣтъ и высше, щобы выховувати ся на людей науки и працѣ; а притôмъ на щирыхъ патріотôвъ рускихъ.

Кожда дитина за невеликою оплатою достане въ тôй Бурсѣ помешканє, харчь, прôтобу услугу, а що найважнѣйше, старанный правдиво вôтцѣвскій нагляд и провôдъ, та помôчь въ науцѣ. Дѣти будуть ходити на науку до публичныхъ школъ американьскихъ.

Въ дома въ вôльныхъ годинахъ будуть учити ся: религіи, св. письма, руского читаня и писаня, спѣву церковного и музыки, рускои исторіи и ґеоґрафіи та письменьства (літературы).

Для розрывки будуть мати вправы ґімнастичні, и рôжні домашні забавы.

Головный Народный Комітетъ (Народный Фондъ) постаравъ ся вôдразу о вôдповѣдного настоятеля для Бурсы! Буде нимъ священникъ Павло Тимкевичъ, чоловѣкъ знаный зъ лагôдного а притôмъ енергічного успособленя, зъ любови до науки и до свого народу!

Конкурсъ.

Хлопець, маючій найменше 10 лѣтъ або бôльше, може бути принятый до Бурсы:

1) если его отець, мати або опѣкунъ зашле подане (просьбу) въ цѣли принятя и декларацію сколько обовязуе ся платити що мѣсяця зъ горы за дитину! Оплата вôдъ одной дитины буде выносити мѣсячно $12 вôдъ заможнѣйшихъ, а вôдъ незаможныхъ $10 мѣсячно; сироты будуть приняті даромъ, о сколько позволять на се фонды;

2) мае ся заслати свѣдоцтво школьне зъ послѣдного курсу зô школы анґлійскои до якои дитина ходила;

3) свѣдоцтво школьне зъ рускои школы (подписане священикомъ и учителемъ), а где нема рускои школы, то чи умѣе по руски читати и писати;

4) подати точно вѣкъ дитины, а взглядно свѣдоцтво уродженя и крещеня;

5) свѣдоцтво лѣкарске, що дитина єсть здорова.

Дитина принята до Бурсы буде обовязана:

1) при вступѣ зложити $2.00 за зужите инвентаря и на бібліотеку;

2) привезти зъ собою 4 парь бѣлизны, 12 хусточокъ, 4 парь скарпетокъ, 2 убраня (одно на будный день а друге святочне) и 2 пары черевикôвъ.

Подання о принятє до Бурсы належить слати найдальше до 20 августа н. ст. 1904 р. до: Rev. Paul Tymkievich, 45 Oak Street, Yonkers, N. Y. Пôзнѣйшихъ подань не буде ся увзглядняти!

Покликъ

до всѣхъ родичѣвъ, Вcч. Отцѣвъ Духовныхъ, до всѣхъ братствъ, орґанізацій, товариствъ и парафій.

Дѣти — се найдорожшій скарбъ! Вôдъ дальшого выхованя дѣтей залежить цѣла будучнôсть не тôлько родичѣвъ, але и цѣлого нашого народу! Нѣ паперы ситизеньскій, але наука зрôвнае нашѣ дѣти зъ американьскими — а тымсамымъ и народъ рускій!

Тому збирайте жертвы на Руску Бурсу при кождôй нагодѣ пôдчасъ всякихъ забавъ, якъ: весѣль, гостинъ, хрестинъ, мітинґôвъ а чеки (моніордеры) выписуйте на имя: John Glowa, N. F., Excelsior, Pa. та въ листѣ засилайте пôдъ адресою: Narodnyj Fond, P. O. Box 108, Jersey City, N. J.

Отворене Бурсы а ще до того въ Ню Йорку вымагае великого вкладу грошей. Конечні выдатки покрые Народный Фондъ, але богато ще не достае!

Щобы отворити Бурсу, потрѣбно найменше 20 дѣтей! Тожь зъ Богомъ смѣло впередъ!

Вôдъ Головного Народного Комітету въ Америцѣ:

Н. Стефановичь, предсѣдатель, Pittsburg, Pa.
Ив. Ґлова, касіеръ, Excelsior, Pa.
Н. Пôдгорецкій, секретарь, Jersey City, N. J.
Н. Струтиньскій, Olyphant, Pa.
Гавр. Дзядикъ, Derby, Conn.
Ал. Улицкій, Ansonia, Conn.
Алекс. Трембачь, Yonkers, N.Y.

Дальше справоздане зъ жертвъ зложеныхъ въ юнію с. р. на Народный Фондъ.

New York City. Англикъ Мослеръ	5.00
К. Фарнеґа, М. Париляк, А. Мишковска	2.50
Fredericktown, Pa. И. Петриско на весѣлю С. Бидзѣра	5.97
Summit, N. J. П. Полинякъ	1.00
McKeesport, Pa. М. Ґрацонь на кр. у Й. Гаталовича	6.00
Ansonia, Conn. о. А. Улицкій, марки	3.00
Ив. Нецьо зôбравъ 3.76, за тик. 1.00	4.76
St. Louis, Mo. о. Й. Чаплиньскій	4.00
Syracuse, N. Y. о. Вас. Гривнакъ, марки	5.00
Priceburg, Pa. Г. Лиґусъ зôбравъ	5.00
Desloge, Mo. А. Балиґроцкій зôбравъ	4.50
Olyphant, Pa. И. Добр. и Н. Киселъов. на кр. у А. Ґулячка	5.00
Albany, N. Y. Дм. Куривчакъ тик. (punch)	0.50
Lethbridge, Канада. Й. Вубнякъ у С. Свѣдеръ	3.00
Shamokin, Pa. Бр. св. Кир. и Методія зô своеи касы жертву на Руску Бурсу	23.25
на забавѣ на фармахъ зложили гостѣ	6.25
Мих. Колодѣй зôбравъ на крест.	10.90
Й. Куликъ и И. Янковичь на весѣлю П. Адамика	5.65
Hastings, N. Y. Л Ференць, ж.	1.00
Olyphant, Pa. Г. Лиґусъ у В. Мацѣйовского на крест.	3.65
Shenandoah, Pa. М. Курила тик. (punch) 1.00, Г. Демчко 0.50	1.50
Rural Valley, Pa. Петро Шевчикъ, ж.	2.00
Sayre, Pa. В. Ротко и Г. Ковалевичь на вес. Я. Стривонса	8.00
Окрôмъ того зложили на церковъ въ St. Louis, Mo.:	
Canmore, Канада. Ив. Легкій	3.00
Jersey City, N. J. Ю. Пôдсадочный	1.00
Desloge, Mo. Т. Куликъ вôдъ бр.	10.00
Разомъ въ юнію б. р. зôбрано на Нар. Фондъ	$131.43
По конець мая зложено " " "	891.73
До конця юнія " " "	$1023.16

Честь и слава шамокиньскому патріот. Бр. св. Кирила и Методія, що жертвувало $23.25 зô своеи касы на Народный Фондъ, а окрôмъ того ухвалили всѣ члены платити кождого мѣсяця по 5 ц. на Народный Фондъ, котрый зъ днемъ 15. сeптемврa 1904 р. отвирае Руску Бурсу въ Ню-Йорку! Щира подяка всѣмъ прочимъ жертвователямъ! — Просимо всѣ нашѣ прочі братства, парафіи, орґанізаціи, товариства, щобы бôшли въ слѣдъ за бр. св. К. и Метод. въ Шамокинѣ и удѣлили помочи, а зъ певностію и поодинокі нашѣ Русины америк. тымъ заохотять ся еще лучше и будуть дальше збирати и складати жертвы на Народный Фондъ!

Иванъ Ґлова, касіеръ Нар. Фонду,

о. Ник. Пôдгорецкій, секретарь Нар. Фонду.

НОВИНКИ.

КАЛЕНДАРЬ.

Серпень.

4	Ч.	Марія Магдалина
5	П.	Трофимъ и Теофилъ
6	С.	Христина
7	Н.	† Успеніе св. Анны
8	П.	Єрмолай
9	В.	† Пантелеймонъ
10	С.	Св. ап. и Діак. Прох. Ник.

ДО УКРАИНСЬКОГО СУСПÔЛЬСТВА...

Пôдъ тимъ заголовкомъ розôславъ »Ком. укр. соц. партіи« слѣдуючу вôдозву: „Незвычайно важну хвилю переживають теперь всѣ пригноблені царатомь нації и свѣдома, щиро опозиційна, частина россійского суспôльства. Велика пôвнôчна деспотія переходить тяжкій крізісъ, зъ якого ледви чи выйде безъ школы. Отже еѣ втраты и еѣ згуба можуть бути часомъ вôдродженя для тихъ, котрыхъ вона тримае въ своихъ зелѣзныхъ обôймахъ. Особливо се торкаеть ся насъ Украинцѣвъ, стогнучихъ 250 лѣтъ пôдъ трячи тяжкимъ утискомъ: політичнымъ, економічнымъ и національнымъ. Нація наша майже выключно складае ся зъ т. з. „низчихъ клясъ". Та украинська інтелігенція, яка народилась останними часами у Росія, також выйшла въ бôльшости зъ посередъ верствъ близькихъ народу. Чималу частину еѣ можна смѣливо назвати інтелігентнымъ пролетаріятомъ. Се все повинно навести нашу інтелігенцію на думку, що єдинымъ пляхомъ для неи повиненъ бути шляхъ революційнои боротьбы за повне політичне, національне и економічне вызволене украинського робучого люду. Годѣ вже оглядатись на когось, на якійсь щасливі обставины, які насъ вызволять зъ неволѣ безъ великои зъ нашого боку працѣ! Хочь и прийдуть такі гарні часы, то вони перейдуть безъ впливу на долю нашого народу, коли мы самі не зъумѣемо ними скористуватись. Украиньска соціялістична партія є единою украиньскою орґанізацією, яка въ проґрамѣ заучила напрямъ політично економічный зъ напрямомъ національнымъ, пильно остерегаючись: зъ одного боку абстрактного, безґрунтового доктринерства и зъ другого боку ще бôльшь шкодливого повинізму. Теоретично-аґі-

таційнымъ примѣромъ нашого проґраму з'являеть ся доперше число часописи „Добра Новина", котрои 3 числа були выданй У. С. П. и котру будемо вести далѣ. Останными часами Центральный Комітетъ У. С. выдавъ кôлька вôдозвъ зъ приводу вôйны. Окрôмъ того будуть друкованй вôдозвы закордоннй. Стараючись здобути усе — що вôдъ насъ залежить — для революційнои справы, мы закликаемо всѣхъ товаришѣвъ до працѣ разомъ зъ нами, чи користуючись лишь нашими выдавництвами. Памятаймо, що обовязкомъ кождого украиньского інтеліґента, особливо у сй часы, е ширити революційну свѣдомôсть всѣми можливыми засобами. Нехай нѣ одинъ селянинъ, нѣ одинъ робôтникъ, зъ якимъ намъ лучить ся стрѣнутись, не одôйде вôдъ насъ безъ друкованого, чи живого слова, роз'ясняючого йому пекучй сучаснй питаня. Народъ просипаеть ся, народъ бажае свѣтла, шукае способу скинути усѣ кайданы, поспѣшаймо йому на помôчь!".

— ЕПИСКОПЪ Бубікъ въ Кашавъ на Угорщинѣ, при нагодѣ 100 лѣтнього ювилею повстаня його діецезіи, выготовивъ пастырскій листъ, въ котрôмъ дуже остро выступае противъ всякихъ аґентôвъ, котрй приманюють народъ до Америки. Тысячѣ людей покидае свôй рôдный край и тягне въ Америку, де жде на нихъ якъ найбôльша нужда. Радить оставатись въ рôднôмъ краю, але взяти ся щиро до працѣ.

— НАЙБÔЛЬШИМЪ мѣстомъ на свѣтѣ е столиця Великои Британіи, Лондонъ. Пôсля обчисленя людности въ 1901 роцѣ, мае 4,536,541 мешканцѣвъ въ 616,461 будинкахъ. По нѣмъ слѣдуе Ню-Йоркъ, котрый мае 3,437,202 мешканцѣвъ. Третымъ зъ ряду мѣстомъ що до великости е Парижъ, столиця Франціи. Число жителѣвъ выносить 2,714,068. Четверте мѣсце занимае Берлинъ, столиця цѣсарства нѣмецкого, мае мешканцѣвъ 1,884,151. Пяте е мѣсто Чікаґо въ Сполученыхъ Державахъ числить 1,698,575 мешканцѣвъ. Шестый е Вѣдень зъ 1,687.540 мешканцями, семый Петербургъ зъ 1,487,720 а осьмый е Пекинъ, столиця Китаю, мае оденъ міліонъ жителѣвъ.

ПЧОЛЫ СПИНИЛИ РУХЪ.

Недавно сему появивъ ся на улици Андрашого въ Будапештѣ рôй пчôлъ. Вôзники здержали конѣ, боячи ся нападу пчôлъ и такъ уставъ нечайно всякій рухъ на тôй дуже оживленôй улици. Вкôнци поліціянтъ, хотячи привернути ладъ, добувъ шаблѣ и ставъ махати нею мѣжь пчолами. Однакъ пчолы кинули ся на него и въ однôй хвили змѣнило ся его лице въ набряклу масу. Доперва робôтникъ, поливаючій улицю, звернувъ струю воды на рôй и нею розбивъ ихъ на прахъ.

Всячина.

ПРО ПЕРЕДСМЕРТНЙ ХВИЛѢ

робить дръ Неке ось такй замѣтки:

Зô всѣхъ змыслôвъ найдовше служить умираючому слухъ и навѣть тодѣ, коли свѣдомôсть його опускае, можна добути вôдъ него вôдповѣдь кивненемъ головы, безсловнымъ рухомъ губъ, ба навѣть якимсь урванымъ словомъ, коли тôлько голосно до него заговорить ся. Зôръ гасне звычайно скорше. Що доторкае ся загальнои притомности духа — то вона анѣ не заникае такъ скоро, якъ се люде думають, анѣ не е зъ другои стороны така повна и свѣжа. Духовый станъ конаючого е дуже нерôвный, повенъ борбы останкôвъ силъ свѣдомости зъ наступаючою ночею, повенъ скокôвъ, блескôвъ и вагань. Свѣдомôсть гасне и знову на кôлька секундъ вертае ся, деколи навѣть дуже ясна и глубока — тодѣ то зъ устъ умираючого чуемо часомъ короткй реченя, незвычайно розумнй и повнй змѣсту, деколи нѣбы пророчй. О якôмсь постôйнымъ правилѣ въ тôмъ взглядѣ нема й бесѣды и остатнй передсмертнй слова найбôльшихъ людей бувають звычайно зовсѣмъ марнй. Твердженє, мовбы то кождый великій духъ мавъ передъ скономъ ще разъ обявити ся въ цѣлôй своѣй силѣ, не мае нѣякои основы, такъ само якъ то оповѣдане, що конаючій бачить въ останныхъ хвиляхъ свою минувшину и всѣ спомины молодости.

Смерть, якъ вѣдомо, выпогоджуе звычайно лице умерлого; се пояснюе ся передсмертнымъ успокоенемъ думки и душѣ, мѣжь тымъ якъ воно е въ самôй рѣчи лише звôльненемъ мушкулôвъ, котрй передъ скономъ въ наслѣдокъ болю або страху корчать лице. Страхъ передъ смертію стрѣчае ся лише у людей хочь трохи культурныхъ, — бо у звѣрятъ и людей дикихъ его нема; вони сходять зъ сего свѣта зовсѣмъ рôвнодушно. Цивілізація и религія змѣняють духове вôдношене до житя и позагробовыхъ тайнъ; мы зъ одного боку привязуемо бôльшу вагу до нашого житя, а зъ другого — маемо страхъ передъ судьбою, яка насъ жде по-за гробомъ. Одно и друге въ купѣ зъ выдосконаленемъ почувань загально-людскихъ, суспôльныхъ та родинныхъ чинить розстане зъ тымъ усѣмъ, що маемо на земли, безмѣрно тяжкимъ и проймаючимъ жахомъ. Чи скônъ е болючій? И на се питане вôдповѣдають рôжно. Очевидно конаючій терпить неразъ до самого кôнця, але будь що-будь его нервы и свѣдомôсть е вже такъ притупленй, що вôнъ мало вôдчувае бôль. Треба припустити, що бôльшôсть конаючихъ сходить зô свѣта безъ невеликои муки.

СМѢШНЕ.

Лѣкарь: „Якъ виджу, то вôспа у вашого малого не приймила ся."

Господарь: „Та дежь прийме ся, коли моя стара загубила карточку вôдъ щепленя."

* * *

Лѣкарь: „Ѣжте мало, не пийте жадныхъ горячихъ напиткôвъ, сидѣть у вечеръ дома, не курѣть и працюйте на свѣжôмъ водусѣ."

Хорый: „Та се таке, якъ бы я се все хотѣвъ зробити, то не потребувавъ бы потôмъ лѣкаря!"

* * *

„Якъ я виджу, то вамъ не бракуе нѣчого; скажѣть но вы менѣ, якимъ то способомъ вы сюда (до дому божевôльныхъ) дôстали ся?"

„Черезъ суперечку!"

„А то якъ?"

„Я казавъ, що моя цѣла громада одурѣла, а вона закричала, що я одурѣвъ и — отъ переголосували мене!"

* * *

Оповѣдають, що десь недавно приснили ся россійскому цареви три коровѣ: Одна худа, друга сыта, третя слѣпа. Царь закликавъ православного попа Ивана зъ Кронштаду, якого вже за житя зробили святымъ, и запытавъ ся его о значѣне сну.

Той пояснюе:

— Корова худа, то россійскій нарôдъ. Корова сыта — то урядники. А слѣпа...

„Святый" Иванъ завагавъ ся, чи казати.

— Но, хтожь та корова слѣпа? — пытае царь.

— Ты самъ, найяснѣйшій пане!

* * *

ОСТОРОЖНЫЙ.

Нарокували до касарнѣ свѣжй рекруты. Якразъ роздають имъ мундѣръ и карабѣны. До салѣ входить капітанъ. Якійсь Жидокъ приступае до него и робить таку міну, що хоче заговорити.

— Якъ называешь ся? — пытае капітанъ.

— Абрумъ Шпацъ.

— Чого потребуешь?

— Я, проше пана капітана, хочу пану капітанови звернути увагу, що мôй ґверъ мае дѣру. Абы мене вôдтакъ не посудили, що то я зробивъ.

И Жидокъ показуе капітанови дѣру въ люфѣ.

* * *

Приятель: „Та чомужь не идете до лѣкаря коли есьте такй хорй?"

Хорый: „Бодай васъ! або я маю вже умирати?!"